

PRESEKI

3
'79

GLASILO TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA
DELA GOZDNEGA GOSPODARSTVA I B L E D

DAN BORCA IN DAN VSTAJE

V juliju proslavljamo dve pomembni obletnici dogodkov iz naše osvobodilne borbe in ljudske revolucije. To je 4. julij dan borca in 22. julij - dan vstaje slovenskega naroda.

Ta dva zgodovinska dogodka predstavljata začetek oboroženega boja proti okupatorju in kvislinškim enotam. Prve partizanske enote in vstaja sta jedro socialistične revolucije in konec hlapčevanja slovenskega naroda, kakor tudi narodov in narodnosti Jugoslavije. Oborožen boj proti okupatorju in za socialistične družbene odnose je vzplamtel širom Jugoslavije in v tej usodni

povezanosti sta se kovala bratstvo in enotnost, kot temeljni pravni skupnega boja za narodnostno osvoboditev in združitev v več nacionalno skupnost.

Težka je bila borba za svobodo, neodvisnost, enakopravnost in za socialistične družbene odnose, na katerih danes razvijamo samoupravljanje. Na čelu te borbe je stopala komunistična partija Jugoslavije z revolucionarjem in vojskovodjem maršalom Titom. Za svobodo in neodvisnost in za zmago ljudske revolucije so mnogi darovali življenja. Veliko gorja in trpljenja so prestali ljudje v taboriščih, v nenehni nevarnosti

pred grozotnim početjem okupatorjeve oblasti in kvislinške vojske. Vse to je bilo treba žrtvovati za svobodo in lepšo prihodnost, za temelje na katerih danes razvijamo samoupravne socialistične odnose.

Ob proslavljanju 4. julija - Dan borca in 22. julija - Dan vstaje čestitamo vsem delovnim ljudem in občanom posebej še borcem in aktivistom NOB in interniranec ter jim želimo zdravja in dobrega počutja.

Uredništvo

IZVOLITEV DELEGATOV

V maju so bile izvedene volitve v samoupravne organe temeljnih organizacij, delovne skupnosti skupnih služb, v organe OZD GG Bled in v organe SOZD GLG. Za naslednje dvoletno mandatno obdobje so bili izvoljeni sledeči delegati:

TOZD gozdarstvo Bohinj

Delavski svet

1. ŠTESELJ Franc
2. CVIJIČ Gojko
3. BUČIČ Marko
4. RAZPET Pavel
5. CVIJIČ Dušan (1932)
6. DANIJELIČ Jože
7. RAC Štefan
8. ARH Janez
9. PRETNAR Rozka

Samoupravna kontrola

1. DEANKOVIČ ing. Anton
2. LANJŠEK Karel
3. TOLAR Franc
4. SODJA Janko
5. CVIJIČ Milovan

TOZD gozdarstvo Pokljuka

Delavski svet

1. BARTULOVIČ Ilijā
2. ČERNIGOJ Cveto
3. ČUDEN Stanko
4. JEKLER Ivan
5. JUG Cvetka
6. KOROŠEC Janko
7. KOVAČ Štefan
8. POLANC Anton
9. TUTIČ Joso

Samoupravna kontrola

1. BOŠKOVSKI Dragan
2. BURIČ Joso
3. DONAVAL Anton
4. ROGAN Štefan
5. ZALOKAR Alojz

TOZD gozdarstvo Jesenice

Delavski svet

1. BABIČ Drago
2. KLINAR Anton
3. KLINAR Jože
4. KOZINC Alojzij
5. MERTELJ Alojzij
6. NOČ Albin
7. VISTER Majda
8. MEŽIK Andrej
9. VUKŠA Dušan

Samoupravna kontrola

1. GARTNER Franc

2. JELIČ Jozo
3. JEROVŠEK Kostja
4. RAZINGER Jože
5. ROSIČ Franc

2. BOLČINA Jože
3. GORZETTI Slavko
4. ARH Zdravko
5. JANC Franc

TOZD gozdrovno gradbeništvo

Delavski svet

1. ZALOKAR Slavko
2. VIDMAR Ivan
3. PRETNAR Poldka
4. URBANC Jože
5. KRAIGHER Metod
6. URH Jože
7. PREM Ludvik
8. KUNSTELJ Blaž
9. FERJAN Štefan

- ### Samoupravna kontrola
1. BARBARIČ Štefan

TOZD avtoprevozništvo in delavnice

Delavski svet

1. AMBROŽIČ Rajko
2. DEŽMAN Jože
3. KAVČIČ Ivan
4. KOBAL Drago
5. KOREN Alojz
6. SOKLIČ Darko
7. ŽVEGELJ Jerca

Samoupravna kontrola

1. JERE Marija
2. ULČAR Janko
3. VODNJOV Pavel

Temeljna organizacija kooperantov

Centralni svet

1. ČUDEN Jože, Gorjuše 46, 64264 Boh. Bistrica
2. ZUPANC Franc, Srednja vas 11, 64267 Bohinjska srednja vas
3. SUŠNIK Jože, Brod 2, 64264 Bohinjska Bistrica
4. PERKOVEC ALOJZ, Stara Fužina 145, 64265 Bohinjsko jezero
5. ZUPAN Jakob, Nomenj 9, 64264 Boh. Bistrica
6. HRIBAR Anton, Češnjica 5, 64264 Boh. Bistrica
7. BURJA Franc, 64260 Bled, Za Gradom 7
8. CUNDRIČ Andrej, Poljšica 25, 64245 Zg. Gorje
9. ČOP Janez, mlajši, Sp. Gorje 11, 64247 Zg. Gorje
10. LUKAN Andrej, Muže 3, Zasip, 64260 Bled
11. BURJA Janez, Boh. Bela 84, 64263 Boh. Bela
12. OMAN Jakob, Rateče 136, 64283 Rateče
13. HLEBANJA Franc, Srednji vrh 9, 64282 Gozd-Martuljek
14. RAMPRE Marjan, Dovje 42, 64281 Mojstrana
15. KLINAR Franc, Plavški rovt 15, 64270 Jesenice
16. ZUPAN Stanko, Blejska Dobrava 68, 64270 Jesenice
17. TOMAN Vinko, Breg 48, 64274 Žirovnica
18. ERLAH Janez, Koirtno 11, 64260 Bled
19. RÓZMAN Milko, Lancovo 40, 64240 Radovljica
20. POGAČNIK Alfonz, Sr. Dobrava 8, 64246 Kamna gorica
21. BEŠTER Jože, Ovsiše 20, 64244 Podnart
22. MEDJA Franc, Nemški rovt 19, 64264 Boh. Bistrica
23. KRAJNC Ludvik, Ljubno 60, 64244 Podnart
24. OVSENIK Anton, Dvorska vas 20, 64275 Begunje
25. GORIČNIK Franc, Polje 3, 64275 Begunje
26. STRGAR Lovro, TOK-o.e. Bohinj
27. ZALOKAR Marjan, TOK-o.e. Pokljuka
28. ZUPAN Marjan, TOK-o.e. Jesenice
29. KOVAČ Anton, TOK-o.e. Jesenice
30. BOŽIČ Jože, TOK-o.e. Radovljica
31. REZAR Valentin, TOK-o.e. Radovljica
32. VIDIC Ferdo, TOK-o.e. Radovljica
33. JELIČ Anto, TOK-o.e. Radovljica

Odbor samoupravne kmečke in delavske kontrole TOK

1. MEDJA Franc, Log 10, Boh. Bistrica
2. SUŠNIK Franc, Boh. Bela 82
3. TARMAN Andrej, Log 10, Kr. gora
4. MARKOVIČ Janez, Ljubno 31
5. DOMISLIČ Ivo, delavec TOK

Sveti organizacijskih enot TOK

Svet organizacijske enote Bohinj

1. SODJA Zdravko, Koprivnik 6
2. ARH Tine, Srednja vas 15
3. ODAR Kati, Kamnje 17
4. ODAR Alojz, Studor 33
5. ARH Jože, T. Maleja 4, B.B.
6. PREŽELJ Alojz, Lepence 1
7. SODJA Anton, Jereka 22
8. SMUKAVEC Anton, dipl. ing.
9. DEBELAK Vinko

Svet org. enote Pokljuka

1. MEŽAN Vinko, Riklijeva 6, Bled
2. SLIVNIK Janko, Zg. Gorje 10
3. CUNDRIČ Andrej, Poljšica 25
4. ČOP Janez, ml., Sp. Gorje 11
5. AMBROŽIČ Stanko, Muže 2, Zasip
6. ŽMITEK Franc, Boh. Bela 54
7. ŽNIDAR Milan, Obrne 12
8. ZOREC Peter, dipl. ing.
9. PINTAR Božo

Svet org. enote Jesenice

1. KOPAVNIK Jakob, Rateče 20
2. ROBIČ Franc, Sr. vrh 15
3. POTOČNIK Franc, Dovje 19
4. KLINAR Jože, Planina pod Golico 39
5. ŠMID Anton, Javorniški rovt 20
6. ŠEBAT Janez, Šmokuč 22
7. DOLAR Franc, Doslovče 12
8. GOLOB Emil, dipl. ing.
9. KAVČIČ Franc

Svet org. enote Radovljica

1. KUMERDEJ Valentin, Ribno 40
2. ROZMAN Milko, Lancovo 40
3. HROVAT Jože, Zg. Dobrava 31
4. ROZMAN Ciril, Cešnjica 18
5. RESMAN Anton, Praproše 1
6. BERDAJS Anton, Dvor. vas 18
7. HROVAT Rudi, Begunje
8. LAPUH Nikolaj
9. VERTELJ Janez

Delovna skupnost skupnih služb

Delavski svet

1. HAFNAR Zdravko
2. ČERNE Milena

3. ABRAMOVIČ Zdenka

4. POGAČAR Stane
5. TORKAR Miha
6. TOMAN Valentín
7. ŠIMON Franci
8. MILENKOVIČ Boro
9. ŠPENKO Bogdan

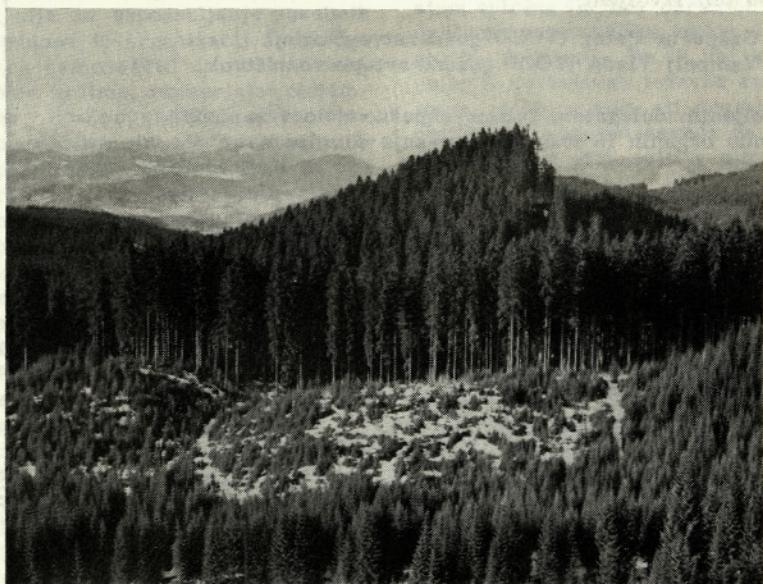
Samoupravna kontrola

1. PRISTOV Ivanka
2. JAKOPIČ Marija
3. JAKUN Janez
4. SKERČEVIČ Franjo
5. ROBIČ Boris

OZD GG Bled

Svet delovne organizacije

1. Arh Janez, TOZD gozdarstvo Bohinj
2. Gašperin Peter, TOZD gozdarstvo Bohinj
3. Podoreh Alfonz, TOZD gozdarstvo Bohinj
4. Jekler Ivan, TOZD gozdarstvo Pokljuka
5. Ogris Kristl, TOZD gozdarstvo Pokljuka
6. Lučič Ante, TOZD gozdarstvo Pokljuka
7. Miklavčič Jože, TOZD gozdarstvo Jesenice
8. Mertelj Alojz, TOZD gozdarstvo Jesenice
9. Noč Albin, TOZD gozdarstvo Jesenice
10. Preželj Jože, TOZD avtoprevozn. in delavnice
11. Lavrič Stane, TOZD avtoprevozn. in delavnice
12. Erlah Gaber, TOZD avtoprevozn. in delavnice
13. Silič Zdravko, TOZD gozdno gradbeništvo
14. Arh Marko, TOZD gozdno gradbeništvo
15. Pretnar Poldka, TOZD gozdno gradbeništvo
16. Ahačič Marjan, delavci TOK
17. Rezar Valentín, delavci TOK
18. Smolej Jernej, delavci TOK
19. Medja Anton, Gorjuše 60, TOK-o.e. Bohinj
20. Soklič Jože, Polje 25, TOK-o.e. Bohinj
21. Cesar Anton, Jereka 15, TOK-o.e. Bohinj
22. Mežan Franc, Riklijeva 7, Bled, TOK-o.e. Pokljuka
23. Rozman Martin, Višelnica 6, TOK-o.e. Pokljuka
24. Pretnar Alojz, Boh. Bela 40, TOK-o.e. Pokljuka
25. Markelj Alojz, Rateče 85, TOK-o.e. Jesenice
26. Kosmač Jakob, Prihodi 8, TOK-o.e. Jesenice
27. Šebat Janez, Smokuč 22, TOK-o.e. Jesenice
28. Toman Alojz, Bodešče 29, TOK-o.e. Radovljica
29. Vari Janko, Češnjica 23, TOK-o.e. Radovljica

Frate se zaraščajo, novih ne bomo delali.

Foto: I. V.

30. Resman Alojz, Zapuže 20, TOK-o.e. Radovljica
 31. Lakota Franc, Delovna skupnost skupnih služb
 32. Ahac Boris, Delovna skupnost skupnih služb
 33. Petkoš Janez, Delovna skupnost skupnih služb

Samoupravna delavska in kmečka kontrola

1. Gašperin Peter (TOZD gozdarstvo Bohinj)
2. Čufer Franc (TOZD gozdarstvo Pokljuka)
3. Gartner Franc (TOZD gozdarstvo Jesenice)
4. Jamar Janez (TOZD gozdno avtoprevozništvo)
5. Časar Avgust (TOZD gozdno gradbeništvo)
6. Robič Boris (delov. skupnost skupnih služb)
7. Sušnik Franc, Boh. Bela 82 (član TOK)

Skupna disciplinska komisija OZD GG Bled

1. Gašperin Peter (TOZD gozdarstvo Bohinj)
2. Zorč Franc (TOZD gozdarstvo Pokljuka)
3. Razinger Jože (TOZD gozdarstvo Jesenice)
- Rožič Jaka-namestnik (TOZD gozdarstvo Jesenice)
4. Lebar Polde (TOZD gozdno avtoprevozništvo)
5. Guzelj Jože (TOZD gozdno gradbeništvo)
6. Jere Stane (DS skupne službe)
7. Medja Jože

zunanji člani:

1. Colja Franc (LIP Bled - TOZD Rečica)
2. Soklič Majda (Osnovna šola Bled)

predsednik komisije:

Jere Stane (DS skupnih služb)

V delavski svet SOZD GLG Bled so bili izvoljeni:

1. Pogačar Franc (TOZD gozdno avtoprevozništvo)
2. Podlogar Jože (TOZD gozdarstvo Pokljuka)
3. Slišnik Janko (TOK)

V odbor za samoupravno delavsko kontrolo SOZD GLG Bled so bili izvoljeni:

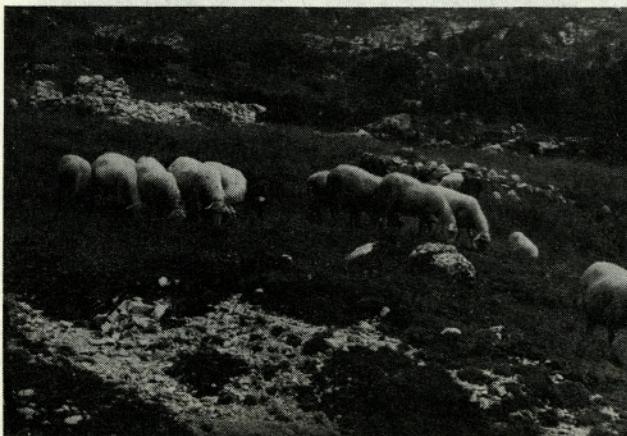
1. Čufer Franc (TOZD gozdarstvo Pokljuka)

Niso bili izvoljeni:

1. Gašperin Peter (TOZD gozdarstvo Bohinj)
2. Vampelj Vlado (TOZD gozdno avtoprevozništvo)

Izvoljenim delegatom želimo uspešno delo v samoupravnih organih in tesno sodelovanje z volivci.

Uredništvo

Planinske paše je čedalje manj. - Foto. I. V.

ZA OPRAVLJANJE FUNKCIJE INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA GG BLED JE BIL IZBRAN TOVARIŠ ČUK CVETO

Na seji sveta organizacije združenega dela Gozdnega gospodarstva Bled so dne 4. maja ponovno, tokrat drugič imenovali za opravljanje funkcije direktorja GG Bled tovariša Čuk Cveta.

V predlogu za imenovanje je rečeno, da izpolnjuje vse razpisne pogoje, da so kandidatu dale pozitivno mnenje tudi družbeno politične organizacije.

Tovariš Cveto Čuk je po vrnitvi iz NOV nadaljeval študij in diplomiral na gozdarski fakulteti. V gozdarstvu dela že 28 let na odgovornih strokovnih delih. zadnjih 4 leta je uspešno opravljal poslovno funkcijo v Gozdnem gospodarstvu (na položaju direktorja). Je vseskozi aktiven družbeno političen delavec in v delovnih kolektivih GG Bled priljubljen delovni tovariš.

Njegova želja, ki jo je ob imenovanju izrazil je, da bi s širokim sodelovanjem in z zavestjo izpolnjevali delovne obveznosti in dosegali še boljše uspehe v gospodarjenju zlasti pa uspešno razvijali samoupravne odnose.

V pogojih, ki smo jih ustvarili in z močmi, ki jih združujemo ni dvoma, da bomo še nadalje sposobni, ne le ohraniti stanje v gozdnem gospodarjenju in vzpopredni dejavnosti, ampak tudi dosegati gospodarski naprek in slediti splošnim razvojnima ciljem naše družbe.

Uredništvo

LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

O OBRAMBNEM IN SAMOZAŠČITNEM ORGANIZIRANJU ODLOČAJO VSI ZAPOSLENI

(Odlomek iz članka "Naše naloge v tem letu", avtor general-polkovnik, Ivan Dolničar)

Preteklo, 1978. leto bi lahko upravičeno šteli za leto, v katerem so se na široko obravnavali, analizirali in ocenjevali dosegki in določala stališča, sklepi in programi za prizadevanja in akcije za nadaljnje obrambno in samozaščitno organiziranje naše samoupravne družbe.

Vse to govorji, da bi moralo biti to, 1979. leto leto akcije, tako leto, v katerem si moramo prizadevati, da bi čim več vsega, o čemer smo v preteklem letu razpravljali in kar smo izrazili v stališčih, sklepih in delovnih programih, uresničili v praksi. Težišče te praktične akcije pa bi moralo biti v temeljnih celicah družbe, to je v temeljnih organizacijah združenega dela, delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in občinah, to pa zradi tega, ker morajo prav v teh okljih še dosti postoriti in ker morajo biti ta okolja temelj vsespološnega obrambnega in samozaščitnega organiziranja naše družbe.

Spološna ljudska obramba in družbena samozaščita ne bi bili isto, kar sta njun pravi pomen in bistvo, če ne bi pri njunem organiziranju, pripravljanju in uresničevanju izhajali iz delovnih ljudi in občanov. Vsa glavna vprašanja samoobrambe in samozaščite se morajo pravzaprav reševati v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v katerih delovni ljudje in občani delajo in živijo.

Zato moramo težiti k temu, da bi z raznovrstnimi oblikami obrambnega in samozaščitnega organiziranja zajeli dejansko vse delovne ljudi, v vsaki temeljni organizaciji združenega dela in delovni organizaciji, oziroma vse delovne ljudi in občane v sleherni krajevni skupnosti.

Ko gre za temeljno organizacijo združenega dela (ali tako delovno organizacijo, v sestavi katere ni temeljnih organizacij), se morajo vsa glavna obrambna in samozaščitna vprašanja reševati v njej, in sicer s pritegnitvijo vseh zaposlenih, da odločajo o lastnem obrambnem in samozaščitnem organiziranju in usposabljanju in da se neposredno vključujejo v razne oblike obrambnega in samozaščitnega organiziranja (neoborožene in obo-rožene).

V krajevnih skupnostih v mestih in na gospodarsko razvitejših območjih morajo vsi družbeni subjekti, ki so na njihovih območjih (temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije proizvodnih, prometnih in storitvenih dejavnosti, delovne skupnosti, razni zavodi, ustanove itd.) čim bolj sodelovati med seboj oziroma se povezati med seboj pri obrambnem in samozaščitnem organiziranju.

To organiziranje obsega: pripravljanje in usposabljanje celotne gospodarske in politične strukture občine za delovanje v vseh izrednih situacijah in v vojnih razmerah; organiziranje, opremljanje in usposabljanje posebnih ustanov in organizacij za naloge pri samozaščiti in obrambi občine (milice, teritorialne obrambe, civilne zaščite, službe za obveščanje in alarmiranje); usposabljanje delovnih ljudi in občanov za opravljanje različnih nalog v okviru spološne ljudske obrambe in družbene samozaščite in za izpolnjevanje posebnih obveznosti do JLA in do obrambnih in samozaščitnih potreb širše družbenopolitične skupnosti. Pri tem ene vrste priprav ne bi smeli zapostavljati na račun drugih in tudi ne šteti, da imajo rezultati že opravljenega dela trajno vrednost.

Naša prizadevanja za učinkovito lastno obrambno in samozaščitno organiziranje v tem letu v GG Bled so usmerjena v množično sodelovanje vseh zaposlenih. Kako uresničujemo programe, ki

sмо jih sprejeli v zvezi z akcijo NNNP bi morali dati oceno samoupravni organi. Preteklo je že več kot polovico časa od začetih priprav na akcijo NNNP, ki jo vodi SZDL oziroma Osnovna organizacija sindikata v TOZD in je ostalo le malo časa za izvedbo vseh nalog. V programu pa smo določili tudi oceno vključevanja v akcijo NNNP in uveljavljanja pravic ter dolžnosti delavcev na tem področju.

F. L.

VLOGA SINDIKATA V OBRAMBI IN SAMOZAŠČITI

(Odlomek iz prispevka objavljenega v reviji "OBRAMBA IN ZAŠČITA", avtor Peter Štefančič)

V morebitni vojni, ob napadu sovražnika ali ko bi ta začasno zasedel del našega ozemlja ali vse naše ozemlje, bi imela sleherna družbenopolitična in družbena organizacija, prav tako pa tudi sleherni posameznik, vključen v sistem splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, svojo vlogo in dolžnosti. Da bi vsi kar najbolje obvladovali težavne razmere in boj v taki ali drugačni obliki, se moramo seveda za to usposobiti in pripraviti v miru.

Preglejmo na kratko najpomembnejše naloge, ki izhajajo iz teh sklepov. Sindikati morajo biti pobudniki organiziranja različnih predavanj, seminarjev ali tečajev za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito; skrbeti morajo, da bo sleherni delavec seznanjen s pravicami, obveznostmi in nalogami v obrambnih pripravah; da bo ljudska obramba postala sestavni del našega družbenopolitičnega in ekonomskega sistema. Prizadevati si moramo tudi za krepitev zavesti članov sindikata za delo v obrambnih pripravah in morebitni vojni. Pri delovanju sindikatov pa

je bistvena naloga ustvarjati najosnovnejše pogoje, od zagotavljanja socialne in pravne varnosti, uveljavljanja ustave in zakonov do krepitve samoupravnih odnosov, spodbujanja k večji produktivnosti za stabilizacijo gospodarstva, delavske kontrole itd., to je ustvarjati zaupanje delavcev in delovnih ljudi v pravilnost, moč in enotnost našega samoupravnega socialističnega sistema.

Te splošne naloge so v bistvu sestavljene iz treh temeljnih delov dejavnosti sindikatov na tem področju. Prvi, morda najpomembnejši del bi lahko razdelili na ozaveščanje, obveščanje in usposabljanje vseh članov sindikata - vseh delavcev - ter hkrati s tem zagotavljanje materialno-finančne podlage ljudske obrambe.

Sindikati pa morajo skrbeti, da bo ta vsebina sestavni del programov sindikalnih in političnih šol, šol samoupravljalcev, tečajev, seminarjev, posvetovanj in drugih oblik izobraževanja in usposabljanja ter različnih proizvodnih, kulturno - zabavnih in drugih tekmovanj.

Hkrati s tem pa si morajo prizadevati tudi za dviganje splošne tehnične kulture, splošnega in strokovnega izobraževanja.

V minulem obdobju se je izkazalo, da v vse te oblike usposabljanja premalo vključujemo ženske in mladino. Naš narodnoosvobodilni boj je pokazal, da so tako ženske kot mladi enakopravno sodelovali in dali velik prispevek k osvoboditvi in pozneje graditvi nove Jugoslavije.

Drugi nič manj pomemben del dejavnosti sega na področje do grajevanja obrambnih načrtov organizacij združenega dela in navodil za delo osnovnih organizacij sindikata v morebitnih vojnih razmerah. Za to je zadolžen in neposredno odgovoren izvršni odbor osnovne organizacije sindikata, ki pa pri organizaciji svojega dela za te naloge zadolži posamezne člane odbora (delegate) ali pa ustanovi posebno komisijo.

Izkazuje so pokazale še eno slabost. V krajevnih skupnostih, temeljnih in delovnih organizacijah

se s problematiko ljudske obrambe in družbene samozaščite ukvarjajo pretežno za to zadolženi odbori oziroma sveti, precej manj ali sploh ne pa zbori delavcev in občanov. Z nalogami posameznikov je tako seznanjen le ozek krog ljudi, tisti, ki bo moral to naloži v določenem trenutku izvesti, pa za to marsikje sploh ne ve.

V tretji del nalog sindikatov bi lahko šteli razvijanje samozaščitne in obrambne aktivnosti v temeljnih organizacijah združenega dela, kjer delavci uresničujejo in varujejo samoupravne odnose, interese in pravice. Sindikati so politično soodgovorni za obrambne priprave, varstvo samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in za varnostne razmere v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela.

S tem naloge sindikata še niso izčrpane. Tu so namreč še zadolžitve in odgovornosti za izbiro kadrov v združenem delu, ki

delajo na področju obrambnih priprav in družbene samozaščite.

Sindikati pa so še posebej dolžni pri kadrovjanju posvetiti posebno skrb vključevanju žensk in mladih v odbore za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in sploh njihovemu večjemu vključevanju v delo na tem področju. Prav tako so zadolženi za njihovo vključevanje v teritorialno obrambo in s tem za njihov nenehni razvoj in usposabljanje za učinkovit odpor v morebitni vojni.

Občinski svet ZSS Radovljica je v maju organiziral seminar za vodstva OOS, na katerem je bilo obravnavano področje obrambe in samozaščite. Glede na veliko udeležbo lahko sklepamo zainteresiranost vodstev sindikalnih organizacij za razvijanje obrambe in družbene samozaščite. Seminar pa bo prav gotovo pripomogel k večji množičnosti v reševanju teh zadev v TOZD.

F. L.

Armadni general Nikola Ljubičić v pogovoru s člani enote teritorialne obrambe v Radovljici

Povečana aktivnost v vseh TOZD na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite

Po sprejemu skupnega programa na sindikalni konferenci GG Bled o množičnem sodelovanju v pri-

pravah za ljudsko obrambo, so se sestali v TOZD odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Obravnavali so naloge in aktivnosti, ki naj bi v okviru akcije NNNP spodbudile množično vključevanje delavcev v obrambo in zaščito.

V okviru skupnega programa temeljnih organizacij je bil prvo soboto v juniju organiziran dopolnilni pouk za ekipe prve medicinske pomoči. Udeležba na dopolnilnem pouku je bila zelo dobra, saj so se poleg članov enot CZ pouka udeležili tudi drugi, ki lahko pri nevarnem delu v gozdni in gradbeni proizvodnji ali v avtoparku vsak tip nudijo prvo pomoč.

Enote civilne zaštite so pri nas še posebej pomembne za gašenje gozdnih požarov zlasti ob nastanku, ko se ta še ni razširil in ga je mogoče s hitrim posegom затreti. Čeprav so na našem območju gozdn požari zelo redki, je stalna pripravljenost in usposobljenost delavcev za te posege zelo koristna, saj lahko preprečijo veliko materialno škodo s tem, ko preprečijo širjenje požara vsaj do prihoda gasilskih enot.

F. L.

LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA V TEMELJNI ORGANIZACIJI KOOPERANTOV

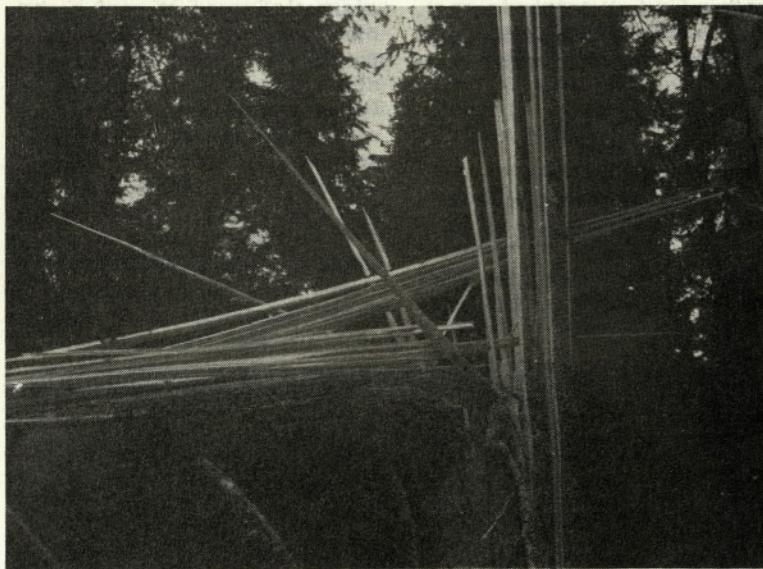
Novo ustanovljena Temeljna organizacija kooperantov v okviru GG Bled, v kateri so včlanjeni kmetje - gozdn posestniki iz občine Radovljica in v kateri je okoli 60 delavcev, še nimajo organizirano ljudske obrambe in družbene samozaščite. Delavci so trenutno še vključeni v organe in enote v TOZD gozdarstvo, kjer so bili pred ustanovitvijo TOK. Kmetje oziroma člani TOK pa so bili vključeni v svoji krajevni skupnosti.

Po zakonu o ljudski obrambi imajo člani in delavci TOK pravico in dolžnost v svoji temeljni organizaciji organizirati lastno obrambo in zaščito in jo uskladiti z drugimi TOZD in s krajevno skupnostjo in občino.

V ta namen je že pripravljen osnutek pravilnika o ljudski obram-

bi in družbeni samozaščiti, ki vsebuje šele grobo orientacijo o možnih rešitvah na tem področju. Posebnost v organiziraju ljudske obrambe je zlasti v tem, da so kmetje-člani TOK tudi člani kmetijske zadruge in, da so kooperacijsko povezani z drugimi organizacijami. Delavci v TOK so raztezeni po celotnem gozdnem gospodarskem območju. To zahteva dosti usklajevanja z drugimi organizacijami, zlasti s TOZD za gozdarstvo in s krajevnimi skupnostmi. Vsekakor bo moral odbor za ljudsko obrambo in družbene samozaščito kot izvršilni organ v TOK v teh pripravah na akcijo "NIČ NAS NE SME PRESENETITI" opraviti zahtevne naloge, da bo v TOK zaživila aktivnost na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite in da bodo vsi člani in delavci TOK po svojih sposobnostih vključeni v obrambo in zaščito pred naravnimi nesrečami ali v vojni.

F. L.

Katastrofa: snegolom

Foto: I. V.

DELITEV PO DELU

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je na podlagi razprav o predlogu, objavljenem v sindikalnem poročevalcu št. 2 v maju objavil "STALIŠČA O PRIDOBIVANJU IN RAZPOREJANJU DOHODKA IN UVELJAVLJANJU NACIONALA O DELITVI PO DELU". Nedvomno so ta stališča dobra

osnova za enotnejše reševanje problematike razporejanja dohodka in delitve osebnih dohodkov, oziroma za uveljavljanje načela delitve po delu. Stališča sicer niso tako konkretna, da bi v TOZD na njihovi podlagi lahko izdelali pravilnik. Tega sploh ni mogoče, ker delavci v TOZD ne

morejo družbeno ustrezno uveljaviti delitve po delu brez sporazumevanja z delavci drugih TOZD in s celotnim združenim delom. Stališča predvidevajo sporazumevanje pri določanju skupnih kazalcev uspešnosti poslovanja, določanje skupnih osnov in meril za ugotavljanje delovnega prispevka, za nadomestila, prejemke in za druge namene iz sklada skupne porabe. Splošne akte o sistemu delitve naj bi uskladili še letos. To pa zahteva takojšnje usklajevanje sporazumov v dejavnostih in organizacijah z več TOZD.

Za usklajevanje sporazumov o razporejanju čistega dohodka, delitvi osebnih dohodkov in sredstev sklada skupne porabe bi morali v vsaki TOZD in delovni skupnosti ugotoviti sedanje probleme na tem področju, predvideti možne rešitve in skladnost s temi stališči. Le tako bo lažje s sporazumom določiti skupne osnove in merila za razporejanje čistega dohodka za delitev osebnih dohodkov in za uporabo sredstev sklada skupne porabe.

V tem prispevku bi radi opozorili na nekatera izhodišča RS ZSS pri uveljavljanju delitve po

delu in potrebne uskladitve sporazumov in splošnih aktov.

Najprej je treba razvozljati odnose v nastajanju prihodka in razporejanju čistega dohodka. Nato pa odnose v delitvi osebnih dohodkov. Planiranje prihodka in razporejanje čistega dohodka je v naših sporazumih usklajeno s stališči sindikata. Nepopolne so analize o pogojih pridobivanja dohodka. Problem še predstavlja ugotavljanje dela prihodka, ki je rezultat izjemno ugodnih naravnih pogojev in drugih izjemno ugodnih pogojev. Skupne osnove in merila za ugotavljanje pogojev pridobivanja prihodka in za razporejanje čistega dohodka bo treba določiti v sporazumu sklenjenem med TOZD in v sestavljeni organizaciji bo treba s sporazumom določiti analitični pristop za ugotavljanje posameznih vplivov na prihodek kot so: vpliv produktivnosti, nabavne in prodajne cene, izjemne ugodnosti naravnih pogojev in tržnih razmer in drugo. To je neizogibno za razvijanje dohodkovih odnosov, zlasti za udeležbo v skupnem prihodku.

V stališčih je poudarjen pomen planiranja, ki je osnova za primerjavo z doseženimi rezultati in za ugotavljanje uspešnosti TOZD. Seveda gre tokrat za planiranje po dogovorjenih osnovah, ki zagotavljajo realno planiranje in analizo uspešnosti poslovanja. Pri razporejanju dohodka bi morali upoštevati tudi: dohodek na delavca, stroške na enoto dohodka, akumulacijo v primerjavi s poprečno uporabljenimi poslovni sredstvi ter osebni dohodek in sredstva skupne porabe na delavca.

Razumljivo je, da bodo skupne osnove morale rešiti nekatere probleme, ki se sedaj pojavlja pri razporejanju čistega dohodka, zlasti za osebne dohodke in skupno porabo. V skupnih osnovah bo treba uveljaviti stališče, da je pri razporejanju sredstev potrebno najprej zagotoviti večanje akumulacije in s tem tudi ustvarjati pogoje za družbeno ekonomsko stabilnost, za lastno stabilnost in razvoj TOZD. Za razporejanje sredstev za osebne dohodke pa je treba upoštevati poleg produktivnosti in ekonomskega nivo osebnih do-

hodkov v drugih TOZD in v sestavljeni organizaciji.

V temeljnih organizacijah bi morali široko razpravljati tudi o pridobivanju prihodka, o vplivih na višino prihodka in zlažti o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka. Navadno se široko raztegnejo razprave le o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov. Potreben je, da se delavci sedaj, ko se pripravljamo na dopolnitev oziroma spremembo sporazumov o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka podrobno seznanijo s pogoji pridobivanja prihodka z zunanjimi in notranjimi vplivi na gospodarjenje z ujutrostjo razporejanja sredstev za razvoj materialne podlage dela in uveljavljanja načela delitve po delu.

Delitev osebnih dohodkov na osnovi delovnih prispevkov je v naši organizaciji združenega dela znana že od leta 1973. Takrat smo izvedli analitično oceno delovnih mest in določili v pravilniku o delitvi OD elemente za ocenjevanje delovnih uspehov in sicer:

- za obseg dela
- za kakovost dela
- za ekonomsčnost dela
- za delovni red
- za druge aktivnosti

Sprejeti so bili kriteriji za ugotavljanje stopnje dosežene koliko-

čine oziroma obsega dela, za kakoviteto, gospodarnost in drugo. Oceno je tokrat opravila komisija na podlagi podatkov o delu posameznika, ki so jih pripravili vodje enot oziroma obratov in sektorjev. Določena je bila pomembnost posameznega elementa tako, da je pri delavcu v neposredni proizvodnji najbolj vplivala na OD dosežena norma in kakoviteta izdelka, pri vodilnih delavcih ekonomsčnost, pri strokovno zahtevnejših delih kakovita. Kasneje je bila osnova za delovno mesto razdeljena in sicer tako, da je 85 % točk bilo odvisnih od doseženega obsega dela, 15 % pa od kakovitete in gospodarnosti dela. To nagrajevanje po delu je bilo s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov leta 1976. delno dopolnjeno. Za ugotavljanje delovnega prispevka so bile določene delovne norme ali plan dela in za kakovost dela stopnje z razlagom. Na primer: I. stopnjo kakovitete je dosegel delavec pri katerem ni bilo mogoče ugotoviti nobeno pripombo na vseh 7 za kakoviteto in gospodarnost značilnih indikatorjev. Drugo stopnjo oziroma 5 % manj točk od možnih je dosegel delavec, ki v eni vplivnejši kakovosti ali v dveh manj vplivnih zahtevah ni dosegel normale, to je "brez pripomb". To se je stopnjevalo do 5. stopnje, ko je kakovostne zahteve in gospodarnost bila tako slaba, da je bilo treba uvesti postopek za razporeditev delavca na drugo delo, ker ne dosega niti

Slabo delo in onesnaževanje.

Foto: I. V.

minimalno potrebnih rezultatov. Ker nismo v celoti uveljavili dolob o ugotavljanju delovnih prispevkov, ker nismo uveljavili planiranje dela in nismo zahtevali, da se za mesečni pregled o izvršenem delu predložijo minimalno potrebeni podatki, se ta oblika delitve po delu ni razvila.

Najtežji problem je evidentirati opravljeno delo po količini in kvaliteti ter prikazati dobre in slabe strani opravljenega dela.

Stališča sindikata glede delitve sredstev za osebne dohodke so:

- delavčev osebni dohodek mora biti vedno odvisen od prispevka k delu in rezultatov dela, ki so izraženi v dohodku,
- odvisen mora biti od povečane produktivnosti njegovega dela in dela delavcev v drugih TOZD s katerim je združil delo in sredstva,
- že ob razporeditvi na delo mora delavec vedeti, katera dela in naloge bo opravljal, kakšna mora biti njegova usposobljenost za to delo in kakšne so osnove in merila, ki bodo uporabljena pri delitvi skupnih sredstev za osebne dohodke,
- osebni dohodek delavca mora biti odvisen tudi od njegove ustvarjalnosti pri delu (inovacije) in upravljanja s sredstvi razširjene reprodukcije (minulo delo),
- nujno je poprejšnje preverjanje usposobljenosti delavca za določeno delo,
- zahtevnost del je treba ugotavljati po metodi, ki ni v nasprotju s skupnimi izhodišči iz samoupravnega sporazuma v OZD in panogi,
- metoda za ugotavljanje zahtevnosti del mora vsebovati: se stavljeno delo, to je strokovna usposobljenost, delovne izkušnje, spretnosti, navade; obremenjenost, to je odgovornost in psihofizične obremenitve; razmere v katerih se delo opravlja, to so ropot, vlagi, plini, nevarnost, nesreča, delovni čas in drugo;
- z metodo vrednotenja zahtevnosti del je treba zagotoviti, da bodo za približno enako količino dela prejemali delavci, ki opravljajo administrativna in upravno strokovna dela približno enake osebne dohodke, kot delavci, ki delajo v proiz-

vodnji oziroma v temeljni dejavnosti s tem, da bodo težka fizična dela, ki tudi ne dajejo ustreznega zadovoljstva pri delu zaradi teh pogojev višje vrednotena,

- predvideni rezultat delavčevega dela mora biti v naprej opredeljen z delovno normo, z normativi ali programi dela, ki morajo omogočiti ugotavljanje njihove izpolnitve po količini, kvaliteti in gospodarnosti,
- postopek o delovnih normah, programih dela in o ugotavljanju delovne uspešnosti mora biti tak, da omogoča samoupravno odločanje delavcev,
- osnove in merila za ugotavljanje delovne uspešnosti delavca je treba prilagoditi značilnostim dela na primer:

za izdelavo izdelka ali izvedbo naloge je sprejemljivo merjenje količine dela na podlagi delovne norme, vendar le pod pogojem, da je povezano še z drugimi merili, ki predstavljajo prispevek delavca k dohodku, za strokovno in poslovno delo so značilni kazalci delavčeve uspešnosti, produktivnost, stroški v enoti oziroma v TOZD, dohodek oziroma uresničevanje ciljev planov,

za administrativna in podobna dela je predvsem izražena uspešnost delavca v ažurnem upravljanju dela in v doseganju posamičnih ciljev poslovodne funkcije, podlaga za to pa so plani in programi dela,

- določiti v pravilniku za delitev OD osnove in merila za ugotavljanje delovnega prispevka na podlagi ustvarjalnosti pri delu,

- prispevek delavca na podlagi minulega dela se izraža v novih naložbah in v povečanju dohodka, ki izhaja iz teh naložb, ter koliko so se z naložbo izboljšali pogoji za delo in za pridobivanje dohodka,

- v letih, ko delavci ne ustvarjajo povečanega dohodka v naložbah ne morejo pridobiti pravice do povečanega OD iz tega naslova,

- pri določanju osnov in meril za delitev OD, na podlagi minulega dela naj se upoštevajo:

- prispevek delavca k ustvarjanju dohodka v letih, ko so sredstva vlagali

- prispevek delavca glede na čas trajanja njegovega dela v TOZD ter v zdrženem delu nasprost,

- posebne prispevke delavcev, ki so jih predstavljaljali njihovi predlogi glede na smotrnost vlaganj za materialno podlago dela in za povečanje dohodka,

načelo solidarnosti pri zadovoljevanju določenih socialnih in drugih potreb delavcev z nižjimi dohodki in njihovih družinskih članov uresničujejo delavci predvsem s sredstvi skupne porabe,

v samoupravnem sporazumu naj delavci določijo solidarnost v primeru, ko v neki TOZD ne bi mogli izplačevati zajamčene OD, opredelijo naj najnižji obseg sredstev skladu skupne porabe, ki jih solidarnostno zagotavljajo delavci v TOZD, za te namene naj v TOZD oblikujejo tolikšna rezervna sredstva, da bo zagotovljena raven materialne in socialne varnosti.

To je le nekaj stališč sindikata in še ta so skrajšano prirejena. So pa verjetno toliko obsežna in jasna, da lahko primerjamamo s tem, kar že imamo urejeno in kaj bi morali spremeniti oziroma dopolniti.

Pri tem delu moramo nenehno imeti pred seboj dvoje izhodišč:

- da mora biti osebni dohodek odvisen od ustvarjenega dohodka in prispevka delavca k dohodku,
- da morajo biti osnove in merila za ugotavljanje rezultatov dela delavcem razumljive, prav tako pa tudi način izkazovanja, obračunavanja in izplačevanja osebnih dohodkov.

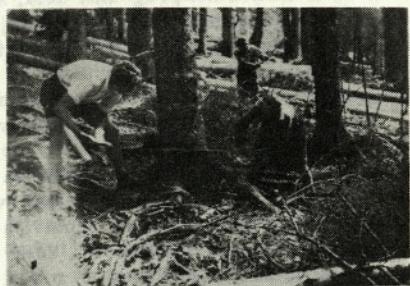
To nas samo po sebi odvrača od nepotrebno natančnega tehtanja okoli delitve osebnih dohodkov. Obvezno pa bomo morali vpeljati dokumentacijo, ki bo služila za samoupravno ugotavljanje delovne uspešnosti posameznika in delovnih skupin. Zaradi kratkega roka za spremembo in dopolnitve sporazumov in splošnih aktov, ki urejajo razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke bo treba na TOZD-ih čimprej obliko-

vati izhodišča, ki so potrebna sestavljalcem osnutkov sporazumov in splošnih aktov.

Za konec pa nekaj predlogov:

1. Pravilniki in sporazumi, ki so v veljavi pri nas vsebujejo marsikatere dobre rešitve. Posamezne določbe, ki so v nasprotju s stališči sindikata, je možno spremeniti ali dopolniti brez spremnjanja osnovnih izhodišč. S tega vidi ka bi kazalo veljavne akte le dopolniti.
2. Osnove in merila so tiste prvine sistema delitve, ki zagotavljajo delavcu pravico odločati o dohodku in delitvi OD. V naših pravilnikih še ne omogočajo dovolj odvisne OD delavca od prispevkov delavca k dohodku. Ocenjevanje uspešnosti dela delavca bo treba menjati z ugotavljanjem delovne uspešnosti na podlagi objektivnih meril.
3. Za vrednotenje dela bi ustrezala že uporabljeni metoda z nekaterimi manjšimi popravki, zlasti glede težjih pogojev dela. Metoda vsebuje 9 značilnosti, ki se vrednotijo po stopnjah zahtevnosti. Metoda naj bi bila tako prirejena, da bi bila največja možna razlika v zahtevnosti dela 4 kratna oz. razmerje 1:4. Sedaj je to razmerje 1:4,25.

do delitve v delitvi. Ustvarjanje dohodka ob uvedbi splošnih sporazumov in splošnih aktov, ki so v veljavi pri nas vsebujejo marsikatere dobre rešitve, posamezne določbe, ki so v nasprotju s stališči sindikata, je možno spremeniti ali dopolniti brez spremnjanja osnovnih izhodišč. S tega vidi ka bi kazalo veljavne akte le dopolniti.

V frontni brigadi 1950 na Jelovici

Foto: NN

Delo naj se vrednoti z upoštevanjem poprečnih zahtev bolj in manj zahtevnih opravil. To vprašanje bo treba rešiti tudi za delo v proizvodnji in se odločiti ali bodo dodatki za zimsko delo še izloženi iz vpliva uspešnosti dela.

4. Za ugotavljanje kvalitete dela in gospodarnosti (tudi za količino dela, tam kjer niso določene delovne norme), je treba delo planirati, določiti roke in cilje, ki jih je treba

doseči ter vpeljati pregled o opravljenem delu, ki mora vsebovati dokazne podatke, s točno določenim opisom, kot je s pravilnikom sprejeto. Presojo o tem ali so na delovni prispevek vplivali nepredvideno zunanjji vplivi, da je za to pooblaščena komisija.

Zelo težavno je izpeljati ugotavljanje delovnih prispevkov, zato je še veliko rizika na poti k objektivnemu merjenju uspešnosti dela. To vprašanje bo treba še temeljito proučiti.

5. S sprejetjem sporazuma o inventivni dejavnosti je mogoče takoj začeti z nagrajevanjem ustvarjanosti. Potrebno je vsakega opozoriti, da se koristni predlogi, tehnične izboljšave in drugo ustvarjalno delo nagrajuje.

F. L.

Sečni red in smer podiranja očuvajo pomladek in sestoj pred poškodbami.

Foto: I. V.

Odvetnik stranki, ki je zgubila tožbo.

"Očka, zgub'la sva."

Vi ne, jaz, gospod odvetnik,
je odvrnil očka in plačal.

Iz razprave o "PRESEKIH" na Svetu delovne organizacije

Na svetu delovne organizacije v maju so delegati temeljnih organizacij obravnavali poročilo uredniškega odbora za glasilo "PRESEKI". Poročilo je podal odgovorni urednik Veber Ivan, dipl. ing. Poročal je o vsebini objavljenih informacij v preteklem letu in o problemih pri zbiranju prispevkov. V glasilu je premalo novic iz TOZD. Novice večkrat kasnijo, ker glasilo izhaja le dvomesečno. Od oddaje gradiva do izida glasila mine tudi skoraj mesec dni. Predlagal je naj bi glasilo izdajali mesečno in nekoga zadolžili, da bi v rednem delovnem času pripravljajal vsebino in zbiral informacije po temeljnih organizacijah. Zazelel je več sodelovanja pri pisanju za glasilo zlasti s tistimi, ki razpolagajo z informacijami.

Za pogostejo izdajo glasila se je zavzel tudi predsednik sindikata konference tovariš Stane Jere. Omenil je, da sodeluje na sejah uredniškega odbora in pozna probleme v zvezi z zbiranjem člankov za "Preseke".

V razpravi so sodelovali tudi tov. Čuk Cveto individualni poslovodni organ, tov. Petkoš Janez, sekretar OOZK, tov. Zupan Anton predsednik Sveta delovne organizacije in še nekateri.

Izrečeno je bilo, da je kvaliteta glasila sedaj bistveno boljša, z kar je treba pohvaliti urednika. Predlagali so, naj bi glasilo izhajalo mesečno. V glasilo naj bi večkrat objavljali stališča Osnovnih organizacij sindikata in Osnovnih organizacij zveze komunistov. Novice bi bilo dobro popestriti z anketami. Včasih so nekatere informacije malo ozke. Predlagali so naj bi v glasilu objavljali več informacij o delu v Temeljni organizaciji kooperativ in o tistih dogodkih iz krajevnih skupnostih, ki so posebne ga pomena za nas oziroma splošno pomembne za vse krajane.

Delegati so po zaključku razprave sprejeli sklep naj uredniški odbor pri nadalnjem urejanju glasila upošteva predlage in stališča, ki so bila na seji iznešena.

F. L.

KAKO IZBOLJŠATI ZAJEMANJE PODATKOV NA TERENU

Ozko grlo pri uporabi računalnika za poslovne obdelave je priprava podatkov. K pripravi podatkov spada ugotavljanje, beleženje in preverjanje pravilnosti, ter prenos na računalniški nosilec in preverjanje prenosa ter nazadnje preverjanje pravilnosti podatkov z računalnikom. Za ta dela pa je potrebno veliko časa in dela, a je še vseeno velika možnost napak. Za pripravo istega podatka je potrebno pet del:

- ugotavljanje in beleženje na papir,
- preverjanje pravilnosti in vpisovanje šifra,
- prenos na računalniški nosilec (luknjanje),
- preverjanje pravilnosti prenosa (verificiranje) in
- preverjanje pravilnosti podatkov z računalnikom.

Šele tako so podatki pripravljeni za oblikovanje informacij po stavljenih programih.

V svetu in tudi pri nas se prizadevamo skrajšati dolge čase priprave podatkov in s tem prihraniti veliko dela. V industrijskih halah često zajemajo podatke s procesnimi računalniki. Nekaj podobnega je tudi na našem mehaniziranem skladišču, le da podatke ne beležimo na računalniški nosilec ampak na papir.

V prispevku ne nameravam opisovati rešitve s procesnimi računalniki, ampak specifično zajemanje podatkov pri ldkazilu, poseku in pri ugotavljanju lesnih zalog. Za ugotavljanje in beleženje podatkov o pretierih dreves ali posekanega lesa se vedno bolj uporabljajo avtomatske premerke, ki so različnih izvedb. Premerka pri vsakem stisku krakov zabeleži premer in prenese na računalniški nosilec vse podatke, ki so stalni ali pa jih je gozdar od tipkal oziroma uredil predno je drevo izmeril. Z uporabo take naprave bi odpadlo beleženje na papir in vse napake, ki nastajajo po ugotavljanju podatkov. Tudi šifriranje, luknjanje in verificiranje bi z uporabo take nap-

rave odpadlo. Za specifične gozdarske evidence bi bilo potrebno gozdarju vložiti manj dela, ostalo bi mu več časa za ostala dela, najpomembnejše pri tem pa je, da bi bila evidenca o odkažilu in poseku bolj točna in zanesljivejša od današnje. Gozdar bi brez papirja beležil podatke na računalniški nosilec. Ob dolženem času bi z računalnikom prečitali vsebino zbrano s premerko in bi jo napisali na papir ter dal gozdarju v preverjanje. Morebitne spremembe podatkov bi upoštevali v naslednjem obdobju.

Kakšno premerko naj bi uporabljali, na kateri nosilec bi pisala podatke je stvar temeljite študije. Še pred tem pa se lahko vprašamo: ali je sploh potrebno razmišljati o direktnem zajemanju podatkov na terenu?

Oglejmo si dobre in slabe strani uporabe premerke z avtomatskim beleženjem.

Dobre strani:

1. Manj napak pri zbiranju podatkov.
2. Manjša je možnost kasnejšega izmaličenja podatkov.
3. Odpade pisanje, šifriranje, luknjanje in kontroliranje podatkov, zato je za zbiranje podatkov potrebno manj dela.
4. Dokumentacije ni mogoče izgubiti.
5. Časi od ugotavljanja podatkov do uporabnih informacij so manjši.

Slabe strani:

1. Spremenjeni način dela.
2. Gozdar celotno odkažilo lahko vidi šele, ko so podatki prečitani in izpisani z računalnikom.
3. Naprava je težja od običajne premerke in tehta 1 - 3 kg.
4. Naprava je draga in občutljiva na udarce.

Uporaba avtomatske premerke v nekaterih sosednjih deželah.

V avstrijskih državnih gozdovih

uporabljajo premerko z luknjenim trakom. Podatke o neto izmeri v gozdu pa takoj ob ugotovitvi prenašajo na računalniške kartice. Kartice luknjajo na posebni plošči, z ostrim zato izdelanim nožem pa luknjice izrežejo.

Na čehoslovaškem že vrsto let uporabljajo premerko, ki podatke luknja na papirnat trak.

V Švici uporabljajo premerko za beleženje podatkov na luknjani trak, vedno bolj pa se uporablja premerke, ki so priključene s kablom na napravo, ki jo nosi delavec s seboj za beleženje podatkov na magnetni trak kasete.

Še nekaj tehničnih podatkov o teh napravah

Premerka z napravo za luknjanje traku, ki jo uporabljajo v Švici in jo je izdelala firma Swiss Perfo v Saint Croix, tehta 2,3 kg. Premerka je izdelana v standardnih merah, dolžine 50, 60, 80, 100 in 120 cm. Merjenje premerka je lahko prirejeno na 1 cm ali 1/2. Novejša naprava, ki je prav tako izdelana v Švici, tehta 1,2 kg, naprava s kaseto s katero je premerka povezana in jo nosi delavec na rami, pa tehta 1,4 kg.

Sodobna elektronska tehnika nam omogoča še izpopolnejše in lažje naprave. Tako bi z uporabo hitrega spomina, ki bi ga napajal z elektriko vložek žepne baterije, težo znižali in povečali hitrost čitanja podatkov v računalnik. Ne poznam pa nobenega primera v svetu, da bi bila premerka priključena na hitri spomin, vendar mi strokovnjaki Institutu Jožef Štefan zatrjuje, da je to mogoče narediti. Avtomatska primerka pa za nas ni nič novega, saj si je Gozdarski inštitut že pred leti na idejo in predlog dr. Živka Koširja prizadeval izdelati prototip, vendar do praktične izvedbe ni prišlo.

Tudi v komisiji za računalništvo pri nekdanjem PZGGO smo bili enotni, da je direktno prejemanje podatkov v gozdu potrebno proučiti in avtomatizirati.

V naši delovni organizaciji smo pred dvema letoma predlagali v investicijskem programu sredstev za nabavo ene premerke, ki

bi jo imeli kot poiskusno, toda predlog ni bil sprejet.

Ne vem kaj čakamo? Ali res ni v Sloveniji človeka in sredstev, da bi zajemanje podatkov v gozdarstvu proučil in izboljšal? Ali pa gozdarji nočemo dati iz spret-

nih rok stare dobre premerke, ki smo jo uporabljali tudi takrat, ko sta v gozdu zveneli sekira in ročna žaga, namesto traktorjev pa so les vlačili konji in še prej. Vse to je zamenjala mehanizacija, premerka pa je ostala.

Skumavec Jože, dipl. ing.

Pomladitvena jedra: sodoben način pomlajevanja
Foto: I. V.

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA

Samoupravna delavska kontrola in obveščanje (Odlomek iz "Slovenija paralele")

Janez Šinkovec

Kontrola je sestavni del odločanja. Zato so delavci, ki odločajo z osebnim izjavljanjem in delavski svet dolžni izvajati samoupravno delavsko kontrolo; to se odraža s kontrolo izvajanja lastnih odločitev in odločitev tistih organom, ki so jim odgovorni. Ker je kontrola poseben način delovanja, se oblikuje poseben organ.

Samoupravna delavska kontrola se izvaja v tistih oblikah, kjer delavci odločajo: zbori delavcev, referendum, podpisovanje izjav in uveljavljanje odločanja z delegatiskim sistemom.

Predpogoj za ekonomsko in družbeno smotrno odločitev je informiranost tistega, ki odloča. Zato se kontrola uresničuje že v predhodni obravnavi, ki je redna faza samoupravnega odločanja. Delavcem je potrebno predložiti ekonomske in druge posledice vsake odločitve. To pa je tudi pogoj, da lahko kontrolirajo, ali se pričakovani rezultati kasneje tudi uresničujejo.

Obveščenost delavcev je pogoj za izvajanje samoupravne delavske kontrole, zato mora potekati skladno z določbo 546. člena ZZD. Organi organizacije združenega dela morajo zagotoviti:

- redno, pravočasno, resnično, popolno ter vsebinski in obliko dostopno obveščanje delavcev. To zlasti pomeni, da morajo

biti odločitve, sklepi in stališča, ki so pomembni za uresničevanje samoupravne delavske kontrole, ustrezeno objavljeni v sedmih dneh po seji, na kateri so bili sprejeti v obliki izvlečka iz zapisnikov sej organov v OZD (samoupravnih, poslovodnih 4. odst., 552. in 2. odst. 546. člena ZZD). Resničnost in popolnost pomeni prepoved prikrivanja dejstev ali dajanja neresničnih obvestil delavskemu svetu ali delavcem (570. člen ZZD). Po vsebinì in oblikì dostopne informacije so tiste, ki omogočajo vpogled v vsa bistvena vprašanja, torej ne s tako gosto, ki zamagljuje pregled in na način, ki omogoča, da pridejo vsi delavci do ustrezone informacije;

- seznanjanje delavcev o celotnem poslovanju OZD in njenem materialno-finančnem stanju;
- o pridobivanju in delitvi dohodka ter uporabi sredstev;
- o rezultatih, doseženih z združevanjem sredstev iz minulega dela v vseh oblikah združevanja dela in sredstev;
- o pripravah za splošno ljudsko obrambo in o uresničevanju družbene samozaščite.

Temeljna samoupravna odločitev delavcev je opredeljena v osnovah samoupravnega plana, ki ga sprejmejo z referendumom.

Poseben način uresničevanja samoupravne delavske kontrole je v delovanju zbora delavcev, kadar se prek njih uveljavlja predhodna obravnava (pred odločanjem z osebnim izjavljjanjem - (463. in 151. člen ZZD). Nepopolno ali neresnično obveščanje delavcev o teh vprašanjih je lahko razlog za razveljavitev referenduma. Zbor delavcev je pomemben tudi kot instrument delegatskega sistema - dajanje predlogov, pobud, mnenj in usklajevanje stališč, določanje smernic za delo delegacij in delegatov (464. člen, ZZD) - in za sprejemanje obvestil s strani delegatov in delegacij o njihovem delu v organih, v katere so bili izvoljeni (475. člen ZZD). S poročanjem delegatov in organov se delavcem omogoča pregled nad uresničevanjem njihovih sklepov in sklepov organov.

Na ta način informirani delavci lahko uveljavljajo katerokoli ob-

liko odgovornosti, če ugotovijo kršitve ali nesmotrna ravnanja.

V vseh teh oblikah delovanja je potrebno poudariti vlogo družbenopolitičnih organizacij (glej Temeljna načela Ustave SFRJ, VIII.) V praksi povzroča težave določba 1. odst. 552. člena, ZZD, ki navaja, da je delavski svet organizacije združenega dela dolžan zagotoviti vsakemu delavcu v organizaciji združenega dela vpogled v listine, spise in poročila, da se seznaní z materialno-finančnim stanjem organizacije združenega dela in z njenim poslovanjem. Nekateri menijo, da ima na podlagi te določbe vsak delavec pravico kadarkoli pregledovati listine in drugo dokumentacijo. Ta obveznost temelji na določilu 100. člena Ustave SFRJ, ki poudarja dolžnost delavskoga sveta o obveščanju delavcev, in na določilu 495. člena ZZD, ki to ustavno določbo po-

drobneje opredeljuje. Iz samega besedila izhaja, da je delavski svet dolžan zagotoviti vsako potrebno informacijo s področja materialno-finančnega poslovanja, ne pa, da bi vsak delavec to sam neposredno izvrševal. Gre za samoupraven način informiranja, ki temelji tudi na načelu javnosti delovanja organov in njihovi odgovornosti. Zato se s to določbo izrecno zagotavlja pravica obveščenosti o kateremkoli vprašanju.

Prav tako je potrebno pravilno interpretirati 2. odst. 552. člena ZZD, ki nalaga poslovodnemu organu, da omogoča delavcem vpogled v vse listine, spise in poročila, razen če imajo značaj poslovne tajnosti ali druge tajnosti, ki so določene z zakonom ali na njegovi podlagi.

Nadaljevanje prihodnjic

V ALPLESU

Ogled tovarne pohištva ALPLES Železniki

Pred nekaj meseci smo si člani DIT-a ogledali obrate LIP Bled v Bohinjski Bistrici, sedaj pa smo hoteli videti, kako znajo predelati lesno surovino tudi v ALPLESU v Železnikih.

Tovarna pohištva ALPLES se je v 20. letih razvila iz majhne žage in sodarne v največjega proizvajalca pohištva v Sloveniji. Letno predelajo 20.000 m³ iglavcev in do 4000 m³ listavcev. Skupno zaposluje 900 delavcev. Za leto 1979 planirajo 80 miljard st. din celotnega prihodka od tega 7 - 8 miljard st. din čistega dohodka. ALPLES nasprotno spada med najuspešnejša podjetja v Sloveniji.

Sestavljeni je iz 6-TOZD-ov, od teh je eden lastna delavnica str. opreme in transportnih naprav, zaradi vse večjih težav z uvozom. Največji je TOZD Sestavlivo pohištvo, ki zaposluje 300 delavcev in ustvari skoraj polovico celotnega prihodka tovarne. V tem TOZD-u imajo najmodernejšo tehnologijo na tem področju v Jugoslaviji. V ALPLESU se dob-

ro zavedajo, da je produktivnost možno povečevati samo s stalnim izboljšanjem tehnologije dela, z uvedbo najboljših izsledkov iz tujine ter s čim popolnejšo avtomatizacijo delovnega procesa.

Izdelujejo tudi masivno fonsko pohištvo, kjer so z nekaterimi izvirnimi izboljšavami močno posenili proizvodnjo.

Ko smo se pogovarjali z njimi glede cen lesa, so nam zagotovljali, da so pripravljeni plačati les iglavcev po 1320 din/m³, ter da odkupejo vse vrste listavcev po boljši ceni kot so izvozne. Za uslugo lupljenja lesa na njihovem mehaniziranem skladišču zaračunavajo samo 20 din/m³.

Posebno dobro ALPLES sodeluje s krajem oziroma s KS. Že sedaj obratuje toplarna s katero ogrevajo bazen in tovarniške obrate, nameravajo pa jo povečati, tako da bodo z lesnim odpadki in ljubjem ogrevali celoten kraj.

Iz Železnikov smo odhajali z lepimi vtisi, ki jih niso pokvarile niti visoke cene pohištva v njihovem salonu. Videli smo, da se

z dobro organizacijo, s pametnim programom dobro da ovrednotiti lesno surovino. Ko smo jim omenjali jelovško hlodovino, so se jim kar sline cedile. Kot že tolkokrat doslej, smo tudi tokrat prišli do spoznanja, da naša področna lesna industrija noče ali ne zna ovrednotiti kvalitetne lesne surovine, ki jo dobiva.

Primer ALPLES nam kaže, da da se da celo napol gnilo "repo" dobro oplemenititi.

Anton Smukavec

O POPOTNIŠTVU IN PEŠPOTI EG YU

Dne 17.4. t.l. je v okviru programa predavanj DIT gozdarstva Bled predaval tov. Marko Kmecl, odgovorni urednik Gozdarskega vestnika. Svoje poldrugo uro trajajoče predavanje je popestril s filmom pod naslovom "230 km lepot slovenskih gozdov in še kaj je popotništvo in kaj pomeni popotništvo za gozdarstvo".

V precej široko zasnovanem uvodu je predavatelj opredelil vlogo in pomen popotništva, ki v današnjem stehnificiranem življenju predstavlja vedno bolj pomembno obliko človekove psihofizične rekreacije. Zaradi izjemnih rekreativnih, vzgojnih, izobraževalnih in obrambno-vzgojnih možnosti ima najširši družbeni pomen. Ker gre pri tem za izrazito prostorsko dejavnost, ki zahteva določno opredelitev prostora, se je tov. Kmecl dotaknil tudi problema krajinskega načrtovanja in še zlasti vloge gozdarstva v njem.

Upravičeno danes lahko ugotavljamo, da naše gozdarstvo v družbenem in gospodarskem življenju nima tiste veljave, ki bi jo, po pomenu gozda za Slovence, moralo imeti. Ne gre za jadikovanje o naši zapostavljenosti, gre za pojav škodljivih stališč in postopkov v različnih družbenih in gospodarskih skupinah, ki imajo lahko trajne in težko popravljive posledice za naravni prostor, gozd in gozdarstvo. Sicer zelo

površna in laična ocena: "Gozd tako ali tako sam raste!", s svojo globjo vsebino jasno kaže na orientacijo nepoznavalcev. Gre za neke vrste neprosvetljenost, kateri pa smo v preteklosti mnogo pripomogli tudi gozdarji sami.

Gospodarski delež gozdov v Sloveniji nenehno upada. Že tako skromen (skupaj z lesno predeleovalno industrijo le 7 % narodnega dohodka) upada še naprej in bo prav kmalu nezavidljivo majhen. Zategadelj nam vztrajanje in enostransko usmerjanje našega gozdarstva v smer "hektarsko kubične" perspektive zmanjšuje veljavo, hkrati z upadanjem gospodarskega deleža.

Po drugi strani pa gozdovi prekrivajo velik del (skoraj 60 %) slovenskega naravnega prostora, ki postaja vse ožji in s tem vse pomembnejši. To pa daje gozdarjem široke možnosti delovanja in afirmacije. V procesu vsak dan bolj pomembnega prostorskoga načrtovanja moramo gozdarji videti priložnost za neposredno strokovno soočanje z ostalimi porabniki prostora in s tem odpiranje stroke navzven. Vsak pristop gozdarjev k prostorskemu načrtovanju kot nujnemu zlu vodi že naprej v situacijo, ki je vse prej kot v prid gozdarski stroki.

Gre torej za pomembno spoznanje o samem sebi, spoznanje, ki nam bo družbeno veljavo razširilo. Potreben je obrat k družbi in javnosti. Za takšen obrat pa se moramo predvsem znati pogovarjati z javnostjo in z drugimi panogami, ki se pojavljajo v naravnem prostoru.

V potrditev takemu razmišljjanju je predavatelj navedel podatek, da je razmerje med lesnoproduktivno funkcijo gozdov in ostalimi splošno koristnimi funkcijami, ki jih gozdovi opravljajo, v najvišje razvitih državah zahoda 20:80. Sicer pri nas, ob upoštevanju večje gozdnatosti in ostalih specifičnih pogojev v prostoru, praktično ni pričakovati takega razmerja, vendar se bo vloga splošno koristnih funkcij naših gozdov v bodočnosti prav tako samo krepila.

Za to so podane tudi objektivne osnove, ki jih najlepše opredelju-

je trditev priznanega ameriškega profesorja, ko je bil na obisku v Sloveniji. Najbolj ga je namreč presenetilo dejstvo, da imajo gozdovi, ob še zelo slabi rekreativnosti in dejству, da še ni razvita široka psihofizična rekreacija v gozdu, v naši družbi, na podlagi vseh temeljnih zakonskih dokumentov in ob njeni splošni orientaciji, vse pogoje za najpristnejši odnos gozd : človek. Zavedati se moramo, da so v kapitalističnih razmerah gozdovi zasebna lastnina in s tem materialna osnova za krepitev kapitala in kapitalističnih odnosov.

V nadaljevanju je tov. Kmecl opredelil smotre in vlogo popotništva kot dejavnosti družbenega pomena. Za primerjavo je vzel planinstvo, ki je navidez funkcionalno zelo podobna človekova aktivnost. Res, da je pri obeh skupna hoja, vendar pa se ločita po dveh osnovnih značilnostih: prvič, glede ciljev, ki si jih zastavita planiniec in popotnik. Medtem ko je za planinca predvsem pomembno priti na vrh in vtisniti žig, pa je za popotnika prvenstveno spoznanje nepoznanih kulturno-zgodovinskih, vegetacijskih in sploh najširših zemljepisnih značilnosti prostora. Cilj je torej manj izražen in opredeljen, predvsem pa ima smoter širšo vsebino;

drugič, glede prostora, kjer se dejavnosti vršita. Popotništvo se vrši v kulturni krajini, to je v prostoru, ki je rezultat vzajemnega učinkovanja narave in človeka, planinstvo pa se pretežno odvija nad tem prostorom, v neročovitnem pasu visokih in najvišjih vrhov.

Ko je predavatelj razglabljal o vlogi popotništva v naravi odtujenem življenju modernega človeka, je navedel izredno koristno "razvado" prenekaterih na zahodu, kjer je geslo "nazaj k naravi" že postal življenski imperativ.

Pri nas se najteže in najodgovornejše odločitve v glavnem odvijajo v vedno istih, suhoparnih in duhamornih prostorih ter v pogojih stalne napetosti in nervoze (npr. kadilci:nekadilci). V pogojih razvitega popotništva pa se tudi zahtevne skupinske odločitve odvijajo na eni od mnogih pešpoti, ob sproščeni hoji in v okolju, ki stimulativno vpliva na psihofizično počutje vsakega posamez-

nika. Komentar, v katerem od obeh primerov so efekti večji, je nepotreben.

Predavanje je tov. Kmecl zaključil s predvajanjem filma, ki ga je posnel na pešpoti E6 Yu. Pešpot predstavlja južni del evropske pešpoti od Baltika do Jadrana, ki po našem ozemlju poteka od Radelj ob Dravi do Kastava ob Jadranski obali.

Predavanje, spremljano s filmom, je bilo izredno zanimivo in glede na to, da gozdarstvo v procesu vse intenzivnejšega prostorskega načrtovanja dobiva na pomenu, tudi zelo koristno.

Kapus Miro

PROBLEM ZA BISTRE GLAVE

Primanjuje nam peska za posipanje cest.

Dober pesek mora imeti vezivo, ki se po obdelavi strdi v težko topno plast, potem ko se posuši. Na Jelovici imamo samo en peskokop z takim peskom, pa še ta je izkoriščen preko polovice. Sedaj ga uporabljamo za utrjevanje novih cest. Z njim nasipavamo četrt metra na debelo, kar naj predstavlja nosilno plast. Običajno je taka otrditev slaba, ker se na nekaterih mestih pesek nikoli ne izsuši.

Kaj misijo bistre glave? Ali bomo po izkoriščenju peskokopa mleli kamen, ki jeboljši in ce-nejši za utrjevanje in slabši ter dražji za posipanje?

V prvi številki je ostalo vprašanje za bistre glave brez odgovora. Zakaj?

I. V.

Razmišljjanje o razvidu del oziroma nalog in o delovnih mestih

V novi delovni zakonodaji ne po-znamo več delovnega mesta. Ostalo nam je le še delo oziroma naloga. Nekateri se sprašujejo, kaj bodo počeli, ko ne bo več delovnega mesta. Druge ta problem ne načenja. Pravijo, dokler bo delo, bo že šlo. Da ne bi prvi ostali na cedilu, drugi pa obogateni z delom, smo našli vmesno rešitev in sicer tako, da delovna mesta nekako še obstajajo (za prve), vendar določamo konkretno delo z razvidom (za druge).

Razlika med delovnim mestom in delom je po neki razlagi ta, da je delovno mesto obdano z lupino ali drugače osamljeno od živega delovnega procesa, kjer se spremnim posreči celo zabubiti. Seveda če v ogrodju organizacije dela teh lupin ni, je velika nevarnost, da nas potegne tok delovnega procesa tja, kjer

smo potrebni.

Seveda pa je razlika med samimi delovnimi mesti. Obstajajo delovna mesta z določenim obsegom in vsebino dela. To so delovna mesta za delavce, ki izpoljujejo vse predpisane zahteve od delovne usposobljenosti do potrežljivosti. So pa tudi delovna mesta z nedoločenim obsegom in nejasno vsebino dela, na katerih so uspešni tudi tisti, ki ne izpoljujejo predpisanih zahtev za zasedbo.

Med delovnim mestom in delom torej le obstaja velika razlika in sicer v tem, da delovno mesto še obstaja in ga je možno zasesti, ko dela na njem ni več. Na delo, ki ga ni, pa delavca ni mogoče razporediti.

F. L.

Žena je varala moža, ki je to slutil. Nekoč jo je iznenadil in nepričakovano prišel domov.

V omari je našel golega neznanca.
Vprašal ga je: "Kaj delaš tukaj?"
"Čakam, da bo tramvaj odpeljal".
"Hm, bedast odgovor".

"Seveda, pa je bilo tudi vprašanje bedasto", se je odrezal krivec.

LIPA PRED GRADOM

Dne 3.7.1958 je močan južni veter podrl lipu, ki je rasla pred gradom v Bohinjski Bistrici. Lipa je bila zelo stara. Po nepotrjenih podatkih je bila stara okrog 500 let in jo (baje) omenja tudi Valvazor. Pred sedanjim stanovanjskim blokom pri gradu je rasla še ena lipa, ki je že dolgo časa ni več tam. Zato ne vemo, katero naj bi omenjal Valvazor.

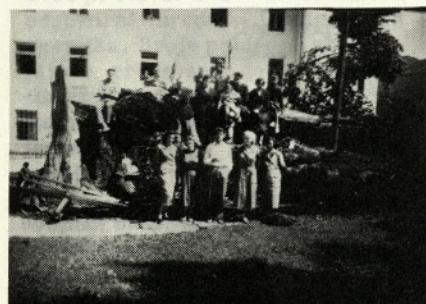
Lipa pred gradom je imela obseg v višini 70 cm od tal 6,1 m. Ob-

sega v višini 1,3 m ni bilo mogoče izmeriti. Imela je 2 približno enaka kraka in sicer od četrtega višinskega metra navzgor. Prvi krak je imel obseg 3,0 m in višino 25,0 m, drugi pa 3,30 m in višino 24,0 m.

Vsako leto je drevo zgubilo kakšno debelo vějo. Obstojala je možnost, da jo veter podre na grad. Zato je bila povezana z jekleno vrvjo, ki je bila vsidrana v mečesnovem panju na južni strani. Na istem mestu smo posadili no-

ovo mlado lipo in sicer dne 3. 12. 1958. Novo mlado lipo je prinesel logar Iskra Franc iz revirja. Posadil jo je Žmitek Franc, ki je obenem izkopal veliko jamo v sredi gnilega panja stare lipe. Na dno luknje smo položili zaprto steklenico, v kateri se nahaja posvetilo, ki ga je napisal ing. Kafol Ciril, upravitelj Gozdne uprave Bohinjska Bistrica. Mlada lipo je ob tej priliki bila stara okrog 10 - 15 let.

Iz kronike GO Bohinjska Bistrica

Podrla lipa

Foto ing. A. Logar

"POSADKA" Gozdne uprave
Bohinjska Bistrica leta 1957

Foto ing. A. Logar

IZ KRAJEVNE SKUPNOSTI BOHINJSKA BISTRICA

Prvi maj, praznik vseh delovnih ljudi je za nami, za nas Bohinj - ce pa tudi praznik delovnih zmag. Obnovili smo Godčeve domačije v Muzej Tomaža Godca, zgradili Družbeni dom Jožeta Ažmana, ki je za 1. maj že sprejel najvišje goste Jugoslavije, delegate CK ZKJ s tov. Titom na čelu.

Odgovornosti in nalog, ki so stale pred nami, so se zavedali vsi krajanji, zato so se masovno odzivali vabilom krajevne skupnosti k sodelovanju. Organizirano je stekla akcija pri očiščenju Save Bohinjke, kjer so sodelovala vsa lovška, gasilska in turistična društva naše krajevne skupnosti. Krajanji so z nepopisno vnero urejevali svojo neposredno okolico, odstranjevali razne stare provizorije, obnavljali ograje, fasade stanovanjskih hiš ipd. Oba objekta, tako Muzej Tomaža Godca kot Družbeni dom Joža Ažma - na sta bila očiščena s prostovoljnimi delom naših krajanov, prav tako je bila opravljena vsa zunanja ureditev obeh objektov. Tu gre posebna zahvala sindikalnim organizacijam v naših TOZD, ki so pomagala pri organiziranju posameznih opravil. Veliko se je v delovne akcije vključevala naša mladina, tako pri urejanju površin okolice objektov, kot čiščenju, zahtevno nalogu pa je opravila pri 150 meterskem izkolu jarka za položitev novega kablovoda javne razsvetljave.

S posebnim posluhom so se v

priprave vključevalo vse TOZD v krajevni skupnosti, bodisi s prostovoljnim delom, bodisi v obliki pomoči v materialu. Po naših ocenah je bilo za vse to opravljenih preko 2500 prostovoljnih delovnih ur in za preko 180.000 prispevanega v materialu.

Zaradi visoke finančne obveznosti, ki smo jo prevzeli pri plačilu kredita za Družbeni dom, smo se na pobudo krajanov odločili še za akcijo zbiranja obveznic od vpisanega cestnega posojila. Tudi tu smo doživeli presestljiv uspeh. Tako so do sedaj prispevali krajanji v obliki obveznic že preko 160.000. Našemu vabilu se je odzvalo tudi precejšnje število ljudi iz drugih krajev, tako iz Jesenic, Kranja, Celja in Ljubljane, ki so poleg obveznic poslali še pozdravnna pisma in čestitke k dodeljnemu uspehu. Akcija za zbiranje obveznic še teče.

Naši naporji so rodili sadove. Muzej Tomaža Godca obiskuje dnevno masa ljudi, tako iz delovnih kolektivov širom naše domovine, kot mladina. Polno pa je zaživilo tudi kulturno življene v Domu Joža Ažmana, ki smo ga vsi Bohinjci že leta pogrešali. Trikrat tedensko so na programu kino predstave, ki so polno obiskane, gostovalo je gledališče iz Jesenic, člani domačega društva DPD Svoboda pa so uprizorili dve odrski deli in zaigrali vsakokrat pred polno dvorano. Imeli smo revijo pevskih zborov naše občine, v avli doma pa so razstavljali bohinjski slikarji - amaterji. Devetega junija so nas obiskali mešani pevski zbori iz Varaždina in nam pripravili nepozaben večer. Za jesenski čas se že dogovarjamо z gledališčem iz Celja, ki je pripravljeno priti na naš oder in nam obogatiti kulturno življene.

Potrudili se bomo vdihniti v naš novi kulturni spomenik čim več lepote v besedi in sliki in tako pokazati, kako zelo smo ga potrebovali. Vsem, ki ste v kakršni koli obliki pomagali, nas bodovali in razumeli, prisrčna hvala.

Iz Krajevne skupnosti

50 LET PD GORJE

Planinsko društvo Gorje letos praznuje petdesetletnico svojega obstoja. Ustanovljeno je bilo 26. maja 1929. leta. Za jubilej smo gorjanski planinci pripravili proslavo, razstavo planinske opreme in izdali knjižico z naslovom 50 let planinskega društva Gorje. V knjižici je opisan razvoj in delovanje planinstva.

PD Gorje ne skrbi le za svoje člane, temveč tudi za veliko množico slovenskih planincev, saj gospodari z dvema pomembnima planinskima domovoma v neposredni bližini Triglava, s Planiko in s Tržaškim domom na Doliču. Povprečno letno v njih prenoči 7.616 planincev, v vpisnih knjigah pa je povprečno vpisanih na Planiki 8.275 in v Tržaški koči na Doliču 9.155 planincev. Če pri tem upoštevamo oceno, da se 20 % planincev ne vpiše v vpisne knjige, lahko sklepamo, da sta domova dobro obiskana in tako pomembna za vse planince, ki obiskujejo Julisce Alpe.

Oba domova je društvo prevzelo v gospodarjenje v povojskih letih. Ker sta bila takrat razdejana, jih je bilo potrebno najprej urediti in opremiti s potrebnim inventarjem. Seveda so potem sledila redna in tudi večja vzdrževanja domov. Tržaški dom na Doliču je v zimi 1950-51 porušil sneg in je bilo zato treba zgraditi novega. Novi dom smo postavili prav na sedlo Dolič, da je varnejši pred snežnimi plazovi. Zgrajen je bil leta 1953. Ker je bil obisk iz leta v leto večji, smo se gorjanski planinci odločili, da majhen dom na Doliču povečamo. To smo tudi uresničili in 19. avgusta 1973 povečani dom odprli planincem.

V PD Gorje je včlanjenih 770 članov iz Gorij in sosednjih vasi. Društvo za člane često organizira izlete v gore in po domovini ter tujini. Pred leti pa smo pogosto organizirali planinska predavanja. V društvu dajemo velik poudarek varstvu narave in vzgoji mladih planincev, ki jih je v Gorjah 214. Za mladino posebej organiziramo izlete in predavanja. Da planinci varno hodimo po gorah, skrbijo z vzdrževanjem planinskih poti planinska društva.

PD Gorje vzdržuje 35,7 km planinskih poti. Leta 1975 smo gorjanski planinci zopet organizirali Alpinistični odsek, ki je bil do leta 1956 že organiziran. Mladi alpinisti so pridno plezali po naših gorah. Največji dosežek alpinizma v Gorjah je vzpon na 6.271 m visoki Salcantay v perujskih Andih. Odpravo je organiziral AO Gorje, sestavljena pa je bila iz alpinistov AO Gorje, AO Tržič, AO Ljubljana - matice in AO Rašica.

Pred vojno pa so se gorjanski planinci ukvarjali tudi z jamarnostom in odkrili jamo nad Gorjami v hribu Kočevnik. Leta 1930 so zgradili pot in mostove skozi Pokljuško luknjo in Pokljuške galerije, ki so jih v naslednjih letih množično obiskovali turisti, planinci pa so često po tej poti odhajali preko Pokljuke na Triglav. Danes je ta pot razkopana, mostovi pa porušeni in je zato dostop množicam nemogoč, čeprav je ostal ta delček narave prav tako lep in privlačen kot nekoč.

Skozi Gorje vodita dve poti na Triglav, ena preko Pokljuke, druga pa po dolini Radovni skozi Kot ali Krmo in morda se je prav zato v Gorjah planinstvo tako razvilo, da letos praznujemo tako visoki jubilej.

JS

POPOLN KONEC

— Včeraj sem se sprl s svojo ženo.
— Hočeš reči, da si se sprl s svojo ženo?
— Ne, ne, s svojo! Z mojo sem se predvčera ženil.

SPOMINI NA KAVKAZ

Budkovič Lojze

Končno je le prišel trenutek slovesa od doma, od priateljev, prelepega Bohinja in od službenih skrbi. Odhajamo v Kavkaz! Po mučnih dnevih negotovosti, končno odhajamo na pot.

V sobi imam razporejeno kramo. Normalnega človeka bi popadla zona pred skrbjo, kako bi vso stvar spravil v nahrbtnik in potovalko. Nad menoj neprestano bedi misei o 20 kg nahrbtiku, da ne bo problemov z letalskim transportom. Ker pa smo hribovci klene narave, se vsa operacija mirno izteče v mojo korist.

Čez dobrih 24 ur smo visoko nad oblaki nekje nad Madžarsko v modernem reaktivcu TU 154, ki brzi z dobrimi 900 km/h proti Moskvi. Letalo je polno zagorelih sovjetskih državljanov. Gotovo so letovali nekje ob obalah Jadrana, kjer jim je vroče mediteransko sonce in morje preganjalo revmo, ali kakor se danes lepo sliši, tegobe sodobnega življenja. Med njimi ni veliko besedičenja, smeha, ozioroma kakšnih drugih dejavnosti, ki jih gojimo Kranjci. Mogoče se otepajo z mislijo, kako jih bo sprejela domovina (predvsem carina).

Letalo se rahlo prične nagibati in kmalu se potopimo v oblake. Čez dobrih 10 minut se letalo ustavi pred letališko zgradbo letališča Šeremetjevo. Pohlevno izstopimo in pomalem ugibamo o delovni klimi sovjetske carinske službe. Na naše veselje je procedura izredno hitra, kajti v SZ potujemo "poslovno". Ce ne bi imeli te ugodnosti, bi nas temeljito preluftali. Kako bi ponovno nabasali prepolne nahrbtike? Ob tej misli me objame zona.

Moskva. Mogočno glavno mesto SZ nas sprejme z množico nejasnosti okoli nadaljevanja poti naše odprave. V boj poženemo Zvoneta in Žela, ostali pa kot polulani cucky postopamo po letališki zgradbi. Komaj čakamo na vrnitev priateljev, po možnosti z dobrimi vestmi. Po dobrih šestih urah se vrneta mrkih obra-

zov s polovičnim uspehom. Sovjetski birokratski aparat je pričel delovati in tako sta tavala od vrat do vrat. Ker nista videla konca teh poti, sta se obrnila na našo ambasadu.

Uslužbenci ambasade so nas sprejeli odprtih rok. Med njimi smo pozabili na neprijetne dogodek odhajajočega dneva. Zadovoljni smo kramljali pred obloženo mizo, ki nam je krotila lačne želodce. Veseli in razigrani smo zaviti v puhi polegli po salonu ambasade.

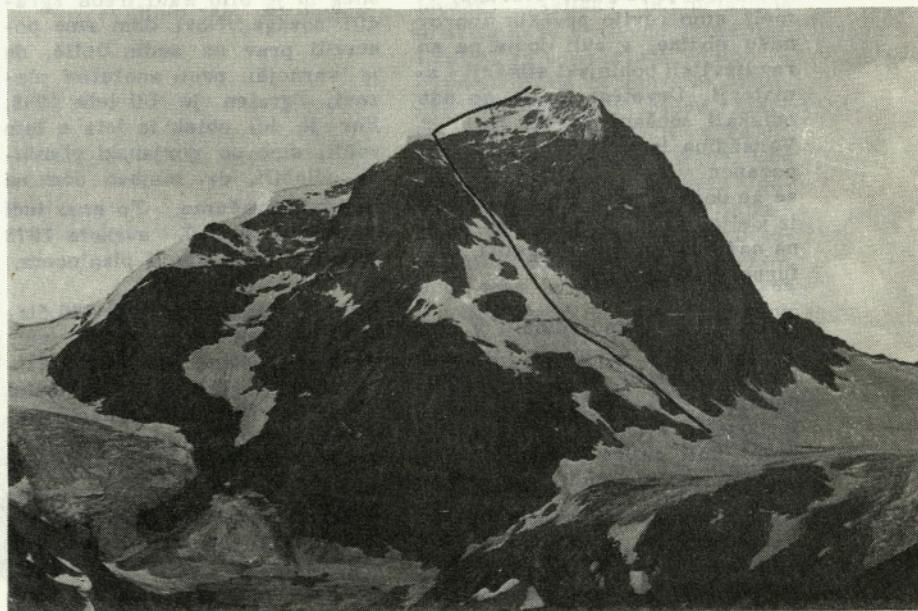
Jutro. Detektivi ponovno na delo, ostali na pohajkovanje po Moskvi. Ko se vrnemo, nas čaka vesela vest, vse je urejeno. Poslovimo se od gostiteljev v ambasadi in v najetem kombiju drvimo na letališče Vnukovo. Uredimo vse stvari v zvezi s poletom, nakar nas sprejme v zavetje čakanica za tuje, sredi katere kraljuje barvni televizor z dolgočasnim programom. Po svoje preživljamo tiste urice letališkega dolgočasa. Iz te otopelosti nas prebudi stevardesa z opozorilom, da mora pregledati osebno prtljago. Poseben hec doživimo na detektorju. Nekateri smo odšli na pot kar z gojzerji, ki imajo v podplatlih posebni želežni vložek (ta omogoča boljši prijem čevlja v steni). Detektor

je vsakokrat podivjal, ko je zaznalo tako želesno gmoto. Operacijo smo večkrat ponovili, toda končno smo to tehnološko izboljšavo čevlja le razložili prijazni uslužbenki, ki se ji je tako "tihotapljenje" želeta zdelo zelo čudno.

Pogolnili nas je mogočni TU 154 in po dveh urah poleta pristaneš v Mineralnih vodah. Na letališču nas čakajo sovjetski gostitelji. Utrjeni poležemo po foteljih in se vznemirjeni prebujamo ob vsakem vzletu reaktivca.

Pričelo se je daniti. Rusi so nas naložili v prav čuden avtobus, v katerega vozne lastnosti smo se že po prvih kilometrih temeljito spoznali. Ta je pravo konstrukcijsko čudo z nam nepoznanimi patentmi, ki dosega v najugodnejših pogojih (cesta navzdol, veter v hrbet,...) 60 km/h. Na žalost smo imeli pred seboj dobrih 250 km poti in vsak se lahko zamislili, kako smo trpeli.

Klub temu smo z zanimanjem opazovali pokrajino. Sprva nepregledna polja pšenice, toda po treh urah so se pojavili posamezni grički. Iz ure v uro so dimenzije gričkov naraščale. Slutimo, da Kavkaz postaja resničnost. Zavijemo z glavne ceste proti Karačajevsku. Asfalt prepusti mesto makadamu, ki že dolgo ni videl cestarjeve lopate. Tudi prahu je toliko, da se v avtobusu na čase

Mogočni Kirpič (3800 m) se ponaša tudi z Jugoslovansko smerjo.

Foto: Arh Franci

vidljivost občutno zmanjša. Dolina se prične ožiti in cesta teče tik ob reki Kuban, ki divja z vso silovitostjo izpod mogočnih kavkaških snežakov proti A-zovskemu morju.

Karačajevsk, zadnja naselbina na naši poti. Dolina se nehadoma razpre in v ozadju vidimo prve snežake. Pred pošto ustavimo avtobus. Počitek izkoristimo za ogled vasi. Ljudje so prijazni in nas z zanimanjem opazujejo, kajti tuji so v teh krajinah prava redkost. Prav zanimiva je bila neka stara ženica, ki jo je hotel Janko slikati pred njeno staro hišo. Z vso večino ženskega prepričevanja je našemu fantu

razlagala, da naj jo slika pred novo hišo, ki je bila zares lepa, a ni imela v sebi prav nič kavkaškega.

Napredujemo po Izredno slabici cesti proti taboru Uzunkol. Premetava nas kot za stavbo. Včasih so situacije prav neverjetne in prav oddahnemo se, ko zavzamemo normalni položaj. Tako počasi in previdno lezemo vedno višje, v osrčje Kavkaza. Vozimo se skozi mogočne borove gozdove, ki so na žalost prepričeni divjemu izkorisčanju človeka. Pa o tem raje ne pišem, ker je to prava strokovna grozljivka.

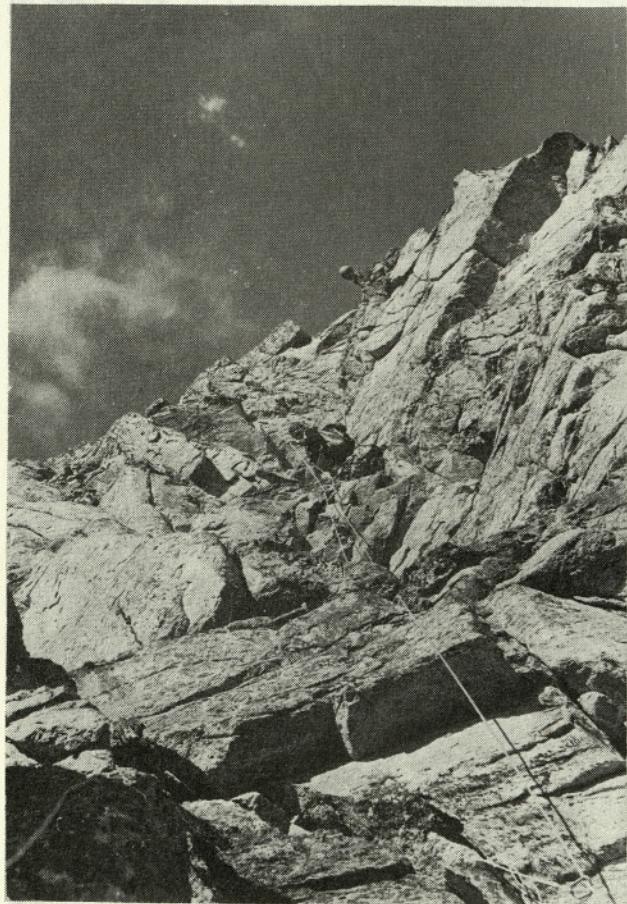
Nenadoma se zastor gozdov raz-

pne. Namesto mogočnih borovcev se pred nas postavijo veličastne gore, ovenčane z večim ledom in snegom. Okolica tabora Uzunkol je pravo čudo narave in opravičeno nosi ime enega izmed najlepših predelov Kavkaza. Tudi tabor je izredno skrbno urejen. Nastanimo se v na novo pre-pleskani bungalov Dvonjaška in že ogledujemo za prvimi vzponi v teh prelepih gorah. V taboru nas gostoljubno sprejmejo. Mogoče tudi zaradi tega, ker je naš prihod pregnal z mogočnih gora težke oblake, ki so dobrih 14 dni zakrivali in zalivali te predele.

Življenje v taboru je bilo za časa našega bivanja kar živahno; Večkrat smo klepetali s prijaznimi sovjetskimi alpinisti o našem in njihovem alpinizmu, o obeh deželah... Posebno zvečer so se nekateri razgubili po taboru po raznoraznih opravkih. (Bili so povabljeni na čaj, na požirek špirita,...). Udobje tabora smo znali ceniti, ko smo se utrujeni vračali z napornih tur v Zamoku, Kirpiču, Gvandri, Dolomit, Piramidi. Ture v teh predelih so nekaj svojstvenega, njihova doživetja enkratna in ne-pozabna.

Bližajo se zadnji dnevi bivanja v taboru. Po malem se pripravljamo za povratek. Trgujemo z russkimi alpinisti. Dorč zamenja čevlje za 40 titanovih klinov, Čopk slonovo nogo za pelerino in Primus, Janko plezalni pas za nekaj karabinov in lednih klinov... Tudi dirka za kavbojkami je na višku. Tarifa se giblje okoli 170 rubljev, za nekatere modele pa bi posamezniki dali celo premoženja. V moje se je namreč zapčilo ostro oko pastirja na planini Uznkol. Plesal je okoli hlačko maček okoli vroče kaše in ker nisem reagiral na njegove začetne ponudbe (pričel je z rublji), je tej vsoti priložil po vrsti: turovo rogovje, tri puloverje in na splošno presenečenje - svojo mlado ženo. Tudi tej ponudbi se nisem uklonil, ker so bile to moje edine hlače. Škoda, da nisem imel s seboj še enih kavbojk!

Pravi hec je bil zadnji večer, ko nam je vodja Zaharov priredil poslovilni banket. Miza se je kar šibila pod raznoraznimi dobrotnimi. Ker je bilo s pijačo dobro preskrbljeno, smo bili čez dob-

v kavkaškem granitu

Foto: Franci Arh

ro uro že pečeni Rusi. Atrakcija večera je bil Čopk, ki je sprejel izziv pomočnika vodje tabora v pitju piva in vodke. Vitek mladenič proti debelemu rusemu dedcu je obetal poraz. Toda čarobna imunost Čopka na alkohol, mu je prinesla triumf v tem na videz neenakopravnem boju. Vsa družba je bila izredne volje, le Dušan je imel pokvarjen večer, ker je zobne bolečine krottil z dobrim litrom vodke. Zoba je prenehal boleti, zamenjale pa so ga druge težave, o katerih raje ne pišem.

S težkimi glavami se v prelepem jutru poslavljamo od Kavkaza. Zavedamo se, da te kraje zapuščamo za vedno. V slabih treh tednih smo postali del teh čudovitih krajev. Toda klical nas je dom in ostale obveznosti.

Z GOZDARJI NA KOBLO

Osmi razredi se odločajo za poklice. Nekateri učenci se bodo odločili za poklic gozdarja. Zarato so nas predstavniki TOZD Gozdarstvo Bohinj povabili na izlet, na katerem naj bi spoznali vsaj del ozemlja, ki ga ima to podjetje v upravi. Do bivše gozdarske koče za Malim vrhom smo se peljali z gozdarskim avtobusom. Tam smo dobili malico in se razdelili v dve skupini.

Pot se je vila skozi gozd, zato mi je bilo prijetno hladno. Vmes smo stalno spraševali našega vodjo. Razlagal nam je, kako sekajo in spravljajo les in drva. Povedal nam je tudi imena različnih vrst rastlin, ki jih je bilo na pretek. Razložil nam je tudi delo in pomen mravelj v gozdu. Pogovor je bil zanimiv, zato je čas hitro tekel.

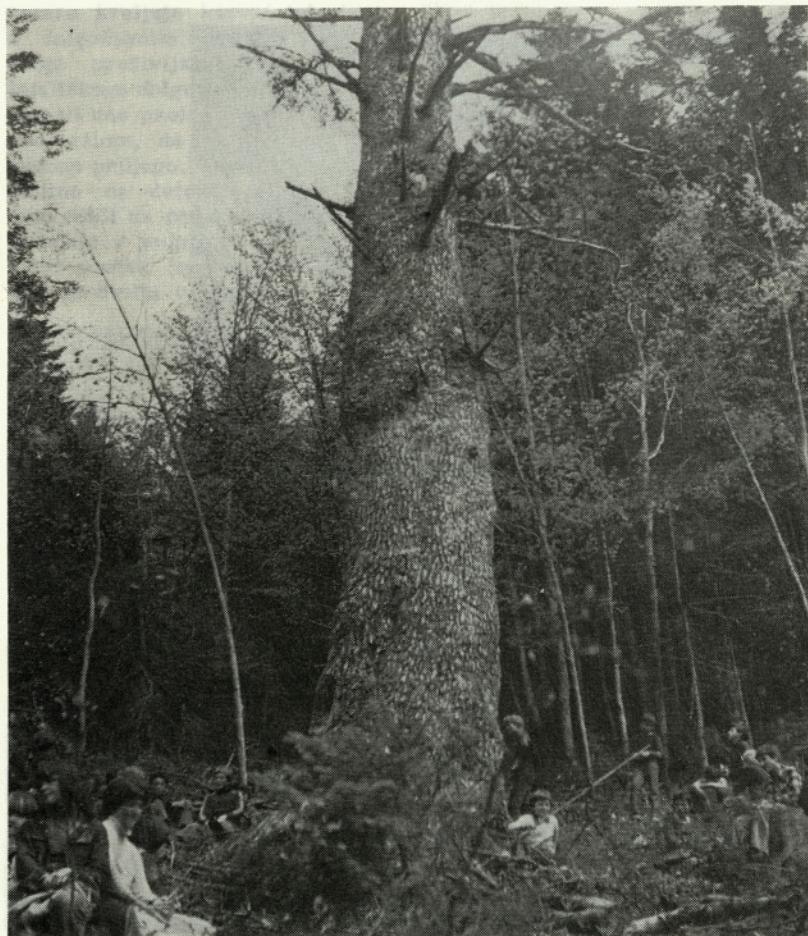
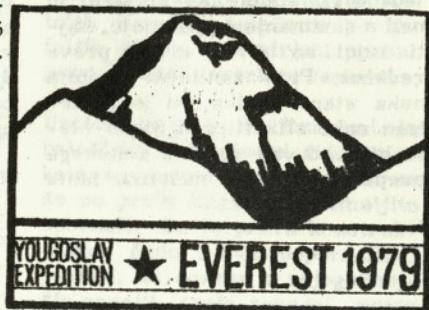
Poti skozi gozd je bilo kmalu konec. Prišli smo na majhno travnato planoto, ki se imenuje Bisagарjev rovt. Sonce je bilo že precej visoko, zato je bilo kar toplo. Vsi smo se posedli v travo in opazovali naravo ter počivali. Nato smo nadaljevali pot. Sedaj nam je postalo že vroče. Kmalu smo prispeli na Koblo (1499 m). Od tod smo imeli prelep razgled na okoliške gore: od Porezna do Triglava. Tu smo se

P.S.:

V tem sestavku je zajet del doživetij članov 9. jugoslovanske alpinistične odprave v Kavkaz. Odpravo je sestavljala deveterica alpinistov in sicer: Andrejčič Zvone (vodja) - član AO Radovljica; Frantar Slavko in Perko Željko - člana AO Tržič; Kofler Dorči in Polajnar Dušan - člana AO Mojstrana; Szanto Milan - član AO Skopje; Arh Janko, Arh Franci in Budkovič Lojze - člani AO Bohinj. Opravili smo 35 vzponov raznih težavnostnih stopenj v skali in ledu.

Na koncu bi se Bohinjci zahvalili kolektivu TOZD Gozdarstvo Bohinj za denarno pomoč. Upamo, da nam bo podjetje priskočilo na pomoč leta 1980, ko načrtujemo občinsko alpinistično odpravo na Nun - Kun (7120 m).

UREDNIŠTVO ČESTITA NAŠI HIMALAJSKI ODPRAVI K DOSEŽENIM USPEHOM!

Bohinjski šolarji pri Debeli jelki preteklo leto

tudi orientirali po zemljevidu in gledali skozi daljnogled. Naši vodje so nam zelo zanimivo razlagali pokrajino, ki se mi je močno vtisnila v spomin.

Od tod naprej se je pot začela spuščati navzdol. Krpe snega so nam dokazovale, da se je narava tu šele začela prebujiati. Ko smo šli mimo neke mlakuže, smo videli ubito belouško. Nevednost ali nekulturnost...? Nato smo prišli v Ravharsko planino, kjer smo se zopet ustavili in napili vode. Ta planina je zapuščena in zelo razpada. Baje je bilo tu nekdaj jezero, vendar so ga zaradi gradnje predora izsušili. Nekaj časa smo se igrali razne igre, potem pa smo odrinili. Sedaj je bila pot skozi manj zanimiva, saj so nas vse bolele noge. Vsak si je želel, da pride čimprej domov.

Od tega izleta smo si odnesli veliko; pošteno smo se razgibali in podrobnejše smo spoznali vse zanimivosti gozdarskega poklica.

Jože Arh, 8.a
Osnovna šola dr. J. Mencinger
Bohinjska Bistrica

alkoholizem

(Nadaljevanje)

Alkoholizem med mladimi

Za mladega alkoholika štejemo tistega, ki še ni dopolnil trideset let. Ker je alkoholizma med odraslimi čedalje več, ga "mora" biti mnogo tudi med mladimi. V naravi same alkoholne bolezni je, da poskrbi vedno sproti za nove generacije alkoholikov. Alkoholik nasplih nerad pije sam, temveč poskuša med pivce spraviti tudi svoje znance in prijatelje. Tudi alkoholični starši uvažajo otroke v alkoholizem s ponujanjem alkohola otrokom in s svojim "dobrim zgledom".

Skoraj pri vsakem alkoholiku, ki ga obračnavamo, ugotovimo, da se je njegov alkoholizem začel že v mladosti. Vdajanje alkoholni omami onemogoča nor-

Posebna smreka raste v odd. 27 a - Hladnik
Ali gre za genotip? Foto - A. Mertelj

malno zorenje mladega človeka, ki si zaradi tega ne pridobi dovolj znanja in izkušenj na življene. Ker je brez pravim delovnih navad, nikjer ne doživlja uspehov. Dobro se počuti le za gostilniškim omizjem.

Kaže, da gredo slabí uspehi, zavlačevanje študija in osip na visokih šolah v znatni meri na rovoš začetnega ali pa razvitega alkoholizma med študenti. Alkoholiki-intelektualci povedo, da so se na alkohol navadili v študentskih letih in da so zato dolgo študirali. S popivanjem se zapravi veliko časa. Zaradi enkratne pijanosti zgubi človek praktično dva dni ali pa v tem času zanesljivo ni sposoben za zbra-

no intelektualno delo. Resen študij pa je zelo zahtevno delo, ki terja treznega, spočitega in ustrezno motiviranega človeka.

Zdravljenje in preprečevanje alkoholizma

Alkoholik začne razmišljati, da bi se morda zdravil in prevzgil šele, ko zaradi svojega alkoholičnega obnašanja pride v ozjem ali širšem okolju v takšno zagato, da nima drugega izhoda kot zdravljenje. Seveda pa je od razmišljanja o zdravljenju do rehabilitacije zelo dolga pot. Pri nas samo vsak deseti alkoholik, ki pride na posvet v psihiatrično ordinacijo, uspešno zaključi intenzivni del zdravljenje v dispan-

zerju ali bolnišnici vsi drugi pa s svojimi izrednimi sposobnostmi za manipulacijo tako učinkovito obvladujejo svoje okolje, da lahko še naprej (običajno do smrti) pijančujejo in se obnašajo antisocialno.

Osnovna načela zdravljenja

1. Ker ni bolan samo alkoholik, temveč tudi njegovo družinsko in delovno okolje (zato govorimo o zahodni alkoholični kulturi), pride v poštev le ekološko zdravljenje, ki sta vanj vključeni tudi družina in delovna skupina.

2. Terapevt sam je brez moči, edino v skupini lahko nekdanji alkoholik spozna svojo dejansko situacijo in dobi spodbude za drugačno življenje.

3. Alkoholik se mora konfrontirati s stvarnostjo svojega alkoholičnega razčlovečenja in začeti v redu delati ter se obnašati socializirano, kajti to je edini način, da mu bo okolje postopoma začelo verjeti. Samo z delom in normalnim obnašanjem si bo spet pridobil naklonjenost svojcev in prijateljev. Samo z delovnimi uspehi se mu bosta dvignila samozavest in samospoštovanje. Kdor pa v teh temeljnih prizadevanjih ne uspe, pije naprej.

4. Ker je alkoholik zaradi dolgoletnega zaostajanja v svojem intelektualnem in emocionalnem razvoju nazadoval in veliko izgubil na vseh področjih človeškega udejstvovanja, ga moramo aktivirati v tolkni meri, da bo z nadpoprečnimi prizadevanji med večletno rehabilitacijo nadomestil vse tisto, kar je zaradi sužnosti alkoholu zamudil. Rehabilitacija študenta - alkoholika, ki je zapravil tri leta študija, traja tako najmanj osem let.

Osebnostna rehabilitacija je pogoj za družinsko, obo pa za poklicno in družbeno rehabilitacijo. Vse je prepleteno in med seboj povezano.

5. Da bi nekdanji alkoholik zbral dovolj moči za polno in vsestransko rehabilitacijo, mora zdravo živeti: trdo delo, intenzivna jutranja telovadba, planiranje, opustitev kajenja itd.

6. Med procesom zdravljenja in rehabilitacije se mora nekdanji alkoholik tako spremeniti, da bo "svobodo od" (prisile, ki izvira iz odvisnosti od alkohola) začel preusmerjati v "svobodo za": graditev aktivnih vezi s svojim družinskim, delovnim in širšim družbenim okoljem, za ustvarjalno delo in spontano aktivnost na različnih področjih človekovega udejstvovanja.

Nekaj spoznanj v zvezi s preprečevanjem alkoholizma

1. Vsak alkoholik je bil najprej družaben, zmeren pivec.
2. Vsakdo med nami lahko postane alkoholik, razen abstinentov.
3. Znanstvenega dokaza o koristnosti alkohola ni nobenega, medtem pa imamo v SR Sloveniji najmanj 80.000 dokazov (to je alkoholikov), da alkohol razkraja posameznika, družino in družbo.
4. Ne vemo še, kakšno je "pitje po pameti", ki bi vsakega pivca zanesljivo obvarovalo pred alkoholizmom.

Iz informacij Zavoda SRS za zdravstveno varstvo

PRI ZDRAVNIKU

— Ce hočete, da vam bo objelina na prstu splohneta, morate opustiti vsak alkohol!

— Kako?! Zaradi ubogega prata naj zdaj prenaša muke vas moje teleso?

— S teboj. Nace, je lečko živet! Ali se moraš res vsako soboto tako napiti?

— Ni nujno. Lahko se zmenjava za sredo.

— V pisarni so mi igrali šivce, pa sem šel v gostilno.
— In kako je bilo?
— Tam se mi je pa film utrjal.

Š P O R T

Občinska sindikalna prvenstva

Nadaljevala so se občinska sindikalna tekmovanja, zato poglejmo nekaj rezultatov, ki so jih dosegla naše ekipe na teh prireditvah.

Kegljanje - borbene partie

Kegljanja v borbenih partijah sta se udeležili dve moški in ena ženska ekipa. Moški ekipi sta se uvrstili na 21. oziroma 29. mesto, dekleta pa so zasedle 23. mesto.

V skupnem ekipnem seštevku pa je naša delovna organizacija dosegla 11. mesto.

Šah

Prvenstva v šahu se je udeležilo le skromno štiri člansko zastopstvo naše DO in skupno smo v moški konkurenči zasedli 6. mesto. Najbolje se je izkazal Kobil Drago, ki se je uvrstil na 9. mesto.

Streljanje

V Bohinjski Bistrici je bilo 22. aprila občinsko sindikalno prvenstvo v streljanju z zračno puško.

Pri dekletih, kjer nismo imeli popolne ekipe, se je najbolje uvrstila Kos Lijana, ki je zasedla 18. mesto.

Pri moških nad 40 let je bil od naših najboljši Medja Jože, ki je s 141 krogi zasedel 8. mesto. V skupini do 40 let pa se je Koren Alojz s 158 krogi uvrstil na 6. mesto. Moška ekipa v sestavi: Koren, Ambrožič, Pogačar, Medja, Šolar je zasedla 5. mesto. V skupni uvrsttvitvi (M+Ž) smo se zaradi nepopolne ekipe uvrstili na sedmo mesto.

Mali nogomet

Na prvenstvu v malem nogometu smo imeli letos dve ekipi. Tekmovanje še ni končano, zato lahko napišemo samo rezultate kvalifikacij, kjer se je naša prva ekipa uvrstila v nadaljnje tekmovanje in bo igrala v finalu 16. 6., naša druga ekipa pa se je morala od nadaljnatega tekmovanja posloviti.

Z. Š.

Prvenstvo SOZD GLG v veleslalomu in smučarskih tekih

Na Viševniku je bilo 22. aprila 1979 v organizaciji GG Bled prvenstvo SOZD GLG v veleslalomu in smučarskih tekih. Prvenstvo bi moralo biti že 31. marca, vendar je bilo zaradi neugodnih snežnih razmer preloženo.

Ponavadi muhasto aprilske vremena je bilo tokrat naklonjeno tako, da smo lahko tekmovanje uspešno izvedli. Udeležba na tekmovanju je bila zaradi poznega termina nekoliko manjša kot je bilo prvotno pričakovati, vendar je kljub temu nastopilo 146 tekmovalcev.

Vsi tekmovalci so si po končnem tekmovanju potešili lakoto v kasarni na Rudnem polju z vojaškim pasuljem, nakar so se odpravili v Šport hotel, kjer je bila ob 16. uri razglasitev rezultatov in podelitev priznanj.

Na koncu lahko ugotovimo, da je tekmovanje dobro uspelo, za kar gre priznanje vsem sodelavcem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi te prireditve. Ob tej priliki ne smemo pozabiti tudi pomoci, ki smo jo bili deležni s strani komande vojašnice na Rudnem polju glede priprave proge, prehrane in uporabe vlečnice.

Rezultati:

Teki ženske

1. Šolar Stanka	Alples	12.07,53
2. Buki Anica	Alples	13.29,13
3. Kustec Lidija	Jelovica	13.54,49
6. Pančur Marjana	GG Bled	16.22,68
8. Ažman Vida	GG Bled	16.44,74
9. Lončnar Majda	GG Bled	17.10,93

Teki moški nad 35 let

1. Kobilica Pavel	GG Bled	17.18,85
2. Repinc Viktor	LIP	21.23,63
3. Stanonik Pavle	Gradis	22.19,41
5. Rožič Jakob	GG Bled	23.39,08

Teki moški do 35 let

1. Nastran Tone	Alples	17.48,86
2. Fajfar Franc	Alples	18.04,82
3. Kržan Ivan	Jelovica	20.25,52
4. Rekar Boštjan	GG Bled	20.78,54
7. Boškovski Drago	GG Bled	22.17,83

Veleslalom ženske nad 30 let

1. Kaiser Jasna	LIP	39,96
2. Veber Anica	LIP	41,45
3. Lončnar Majda	GG Bled	43,99
6. Ažman Vida	GG Bled	47,40

Veleslalom ženske do 30 let

1. Stanonik Janja	Gradis	34,81
2. Gartner Majda	Alples	36,46
3. Oražem Mila	DSSS SOZD GLG	38,36
5. Kos Lijana	GG Bled	41,89

Veleslalom moški nad 45 let

1. Ogris Kristl	GG Bled	35,53
2. Zupan Pavel	LIP	35,56
3. Stanonik Slavc	Gradis	36,91
5. Rožič Jakob	GG Bled	42,16
6. Remec Franc	GG Bled	46,29

Veleslalom moški od 36 - 45 let

1. Klinar Andrej	GG Bled	41,33
2. Šmid Janče	Alples	43,07
3. Miklavc Ivan	Jelovica	43,25
9. Silič Zdravko	GG Bled	46,38

Veleslalom moški od 26 - 35 let

1. Šolar Zvone	GG Bled	42,74
2. Prezelj Milenko	Alples	42,86
3. Gaberc Franc	GG Kranj	43,17
4. Gorzetti Slavko	GG Bled	43,50
10. Rekar Boštjan	GG Bled	48,45
18. Kunstelj Štefan	GG Bled	56,40

Veleslalom moški do 25 let

1. Rozman Milan	GG Kranj	42,15
2. Habjan Miha	Alples	42,70
3. Anžič Janko	GG Kranj	44,68
6. Lukežič Marjan	GG Bled	45,93
8. Mlekuž Ožbolt	GG Bled	47,15

cerje ali bolničnički vasi drugi so
v svojih imenih neupodobni-
mi se manjševanje tako utinko.

10. Jerovšek Kostja GG Bled 51, 65

Ekipna razvrstitev - veleslalom

1. GG Bled	51, 65
(Kos Lijana, Lončnar Majda, Lukežič Marjan, Šolar Zvone, Klinar Andrej, Ogris Kristl)	86 točk
2. Alples Železnički	83 točk
3. LIP Bled	75 točk

Ekipna razvrstitev - teki

1. Alples Železnički	29 točk
2. LIP Bled	25 točk
3. GG Bled	24 točk

(Pančur Marjana, Rekar Boštjan,
Kobilica Pavel)

Ekipna razvrstitev - veleslalom in teki

1. Alples Železnički	112 točk
2. GG Bled	110 točk
3. LIP Bled	100 točk

Z. Š.

Vsakogar obhajajo neumne misli -
toda pametni jih zamolči

/Debussy/

Veliko slavnih ljudi je začelo s pokom
in izginilo z dimom

/A.Cronin/

Kako moremo pričakovati, da bodo drugi
varovali našo skrivnost, če je nismo
mogli obvarovati sami.

/La Rousseau/

Kdo si ti, da pričakuješ od mené več,
kot lahko sam daješ?

/stara arabska modrost/

**TEKMOVANJA V OKVIRU SOZD
GLG**

Kegljanje

GG Kranj je 12. maja organiziral tekmovanje v kegljanju na nivoju SOZD. Pri moških sta se od naših najbolje odrezala Kraigher in Sekelez, ki sta z 213 oz. 211 podrtimi keglji zasedla 4. in 5. mesto, ekipno pa je naše zastopstvo v postavi: Kraigher, Sekelez, Torkar, Urbanc, Zalokar, Arh zasedlo 5. mesto.

Pri ženskah pa se je naša ekipa (Donaval, Bremec, Kos, Podlogar) uvrstila na 7. mesto.

stavljenia iz predstavnikov TOZD
gozdnino gradbeništvo in TOK O.
E. Radovljica. V končni uvrstitev
vi so naši fantje zasedli 4. me-
sto za predstavniki GG Kranj,
Alplesa in LIP Bled.

Balinanje

V Škofji Loki je Gradiš organiziral balinarsko prvenstvo, na katerem je sodelovala tudi naša ekipa (Kobal, Vidmar, Černigoj, Urbanc), ki je v končni razvrstitvi zasedla 4. mesto za ZLITOM, Jelovico in Gradisom.

Streljanje

V organizaciji LIP Bled je bilo
14. aprila na Rečici prvenstvo
SOZD GLG Bled v streljanju z
zračno puško, ki sta se ga udeležili tudi naša moška in ženska
ekipa. Pri dekletih je prvo mesto
zasedla Bremec Mimi s 121
krogi, ekipno pa so se dekleta
(Bremec, Donaval, Kos) uvrstila na drugo mesto.

Pri moških je bil od naših najboljši Koren Alojz, ki je s 153
krogi zasedel 9. mesto, naša ekipa (Koren, Pogačar, Ambrožič,
Jakun, Lakota) pa je zasedla četrto mesto.

Mali nogomet

Jelovica iz Škofje Loke je organizirala 9. junija prvenstvo v malem nogometu, na katerem je sodelovala tudi naša ekipa, se-

Z. Š.

Pred sodiščem:

Sodnik: "Zakaj ste ustrelili zajca, če niste član lovske družine?"
Obtočeni: "Zato, ker je jedel moje zelje, pa ni član moje družine."

Glasilo "PRESEKI" ureja uredniški odbor organizacije združenega dela GG Bled, Ljubljanska cesta 19.

Odgovorni urednik Ivan Veber, tiska Delavska univerza "Tomo Brejc" v 500 izvodih.